

RE:UNION: Historia, która jednoczy

RE:UNION:
A History
That Unites

1

Widok z lotu ptaka na Stare Miasto w Kownie.
A bird's-eye view of Kaunas Old Town.

2

Kowno jest otoczone przez dwie z największych rzek Litwy – Niemien i Wilię.
Kaunas is surrounded by two of Lithuania's largest rivers – the Nemunas and the Neris.

3

Zespół klasztorny w Pożajsciu został uznany za najlepszą lokalizację filmową w Europie w 2020 roku podczas Festiwalu Filmowego w Berlinie.
The Požaišlis Monastery Ensemble was recognized as the best filming location in Europe in 2020 at the Berlin Film Festival.

The Požaišlis Monastery Ensemble was recognized as the best filming location in Europe in 2020 at the Berlin Film Festival.

4

Aleja Wolności (Laisvės aleja) o długości 17 km jest jedną z najdłuższych ulic spacerowych w Europie.
The 17 km long Laisvės Avenue is one of the longest pedestrian streets in Europe.

5

Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin.
Krzysztof Żuk – Mayor of Lublin.

6

Visvaldas Matijošaitis – Prezydent Miasta Kowno.
Visvaldas Matijošaitis – Mayor of Kaunas.

4

Aleja Wolności (Laisvės aleja) o długości 17 km jest jedną z najdłuższych ulic spacerowych w Europie.
The 17 km long Laisvės Avenue is one of the longest pedestrian streets in Europe.

5

Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin.
Krzysztof Żuk – Mayor of Lublin.

6

Visvaldas Matijošaitis – Prezydent Miasta Kowno.
Visvaldas Matijošaitis – Mayor of Kaunas.

4

Aleja Wolności (Laisvės aleja) o długości 17 km jest jedną z najdłuższych ulic spacerowych w Europie.
The 17 km long Laisvės Avenue is one of the longest pedestrian streets in Europe.

5

Krzysztof Żuk – Prezydent Miasta Lublin.
Krzysztof Żuk – Mayor of Lublin.

6

Visvaldas Matijošaitis – Prezydent Miasta Kowno.
Visvaldas Matijošaitis – Mayor of Kaunas.

Kowno i Lublin, dwa miasta wyróżnione Znakem Dziedzictwa Europejskiego, łączy przyjaźń, która trwa mimo różnic i wyzwań związanych ze skomplikowaną historią. Tak jak w czasach Unii Lubelskiej, współpraca między naszymi krajami i miastami pozostaje dziś niezwykle istotna i znacząca.

Projekt Re:Union ma na celu pokazanie, że chociaż okres rozkwitu naszych miast przypadł na inne epoki, to łączy je wspólny cel: zachowanie dziedzictwa, wspieranie dialogu i inspirowanie młodych pokoleń. Ta wystawa zaprasza do refleksji nad naszą wspólną historią, odkrywania wspólnych elementów i współtworzenia otwartej oraz odpowiedzialnej przyszłości.

W maju i czerwcu w alei Wolności w Kownie można było oglądać wystawę „Re:Union: Połączenie Lublina i Kowna”. Ekspozycja przybliżała historię Lublina – miasta, w którym w 1569 roku podpisano Unię Lubelską, stanowiącą symbol europejskiej jedności, politycznego partnerstwa oraz pokojowego współistnienia kultur.

Teraz w Lublinie z dumą prezentujemy wystawę „Kowno w latach 1919-1940”. To historia miasta, które w okresie międzywojennym stało się tymczasową stolicą Litwy, przekształcając się w centrum nowoczesnego państwa i tworząc unikalne, pełne optymizmu dziedzictwo architektury modernistycznej. W Kownie modernizm miał także odzwierciedlać idee tożsamości narodowej i twórczego ducha.

Zapraszamy do odkrywania przeszłości i teraźniejszości Kowna, miasta otwartego, dynamicznego i tętniącego życiem. Mamy nadzieję, że ta wystawa stanie się zaproszeniem do odwiedzin, głębszego poznania i wspólnego umacniania wartości, które nas łączą: wolności, szacunku, wielokulturowości oraz troski o wspólne dziedzictwo i historię.

Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

Visvaldas Matijošaitis
Prezydent Miasta Kowno

Kaunas and Lublin – two cities marked with the European Heritage Label – are bound by a strong friendship that endures through challenges and complex historical periods. Just as in the times of the Union of Lublin, cooperation between our fraternal countries and cities remains profoundly important and meaningful today.

The Re:Union project seeks to show that although our cities flourished in different eras, they share a common goal: to preserve heritage, foster dialogue, and inspire younger generations. This exhibition invites you to reflect on our shared history, discover the connections between us, and help shape an open and responsible future.

In May–June, the exhibition “Re:Union: Connections between Lublin and Kaunas” was exhibited on Laisvės Avenue in Kaunas. It featured stories about Lublin – a place where the Union of Lublin, signed in 1569, became a symbol of European unity, political partnership, and coexistence of cultures.

We are proud to present Kaunas of 1919–1940, which during the interwar period became the Provisional capital of Lithuania, evolving into a centre of a modern state and developing a unique modernist architectural legacy – filled with optimism. In Kaunas, modernism represented not only architectural progress but also the strengthening of national identity and creative spirit.

We invite you to discover Kaunas – its past and its present – an open, dynamic, and vibrant city. We hope this exhibition becomes an invitation to visit, to get to know each other more deeply and to collectively strengthen the values that unite us: freedom, respect, multiculturalism, and the preservation of our shared heritage and history.

Krzysztof Żuk
Mayor of Lublin

Visvaldas Matijošaitis
Mayor of Kaunas

Re:union

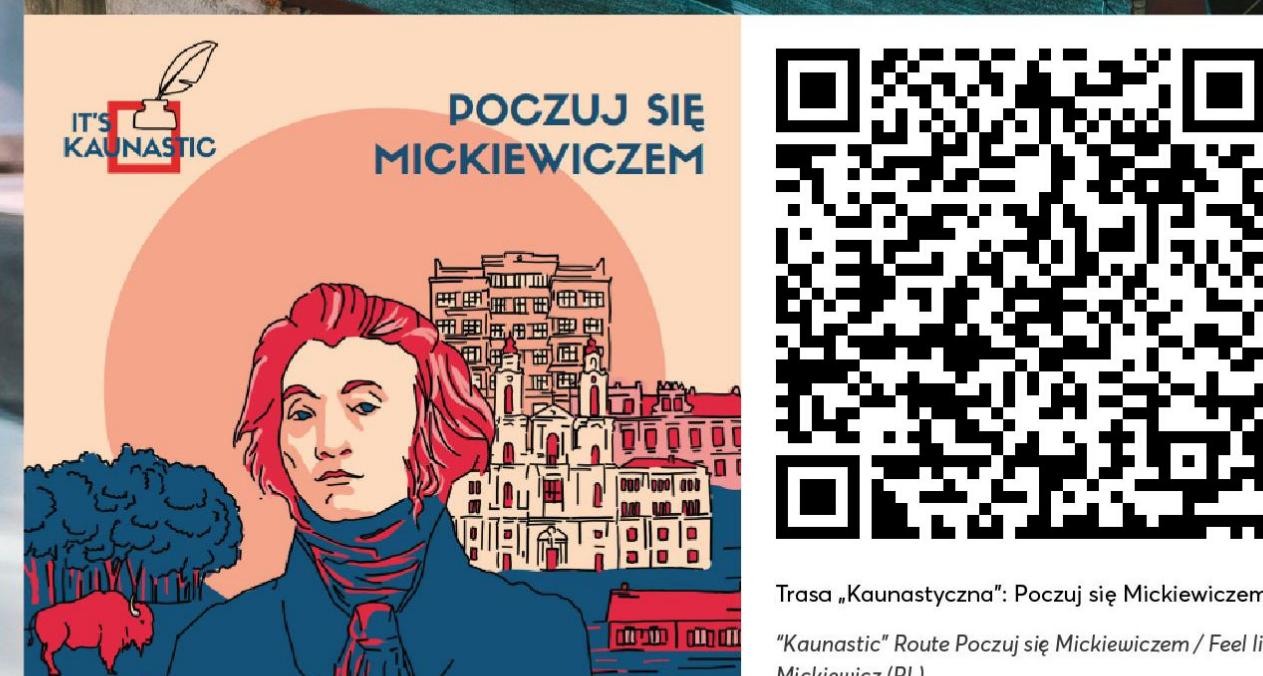

©Vilma Raupelis / Andrius Aleksandravičius / Mantas Zinkevičius

Odwiędź KOWINO

Visit Kaunas

- 1 Nowoczesne centra biznesowe harmonijnie współgrają z wieżami zabytkowej starówki.
A glimpse of sleek and modern business centres in perfect harmony with the iconic towers of the Old Town.
- 2 Spacerowicze zmierzający na Wyspę na Niemie, gdzie kwitną wiśnie sakura.
People heading to the Nemunas Island, where sakura blossoms are in full bloom.
- 3 „SIEWKA GWIAZD” / u. Donalezića 64
Autor: Morfai, 2008-2017. W 2008 roku artysta w sposób nieautoryzowany dodał gwiazdy do rzeźby Bernardasa Bučosa – które wówczas zostały zamalowane. Jednak ta popularna nocna instalacja została później odtworzona po wygranej w konkursie „Kaunas Highlights”.
*“STAR SEEDER” / G. Donalezića st. 64.
“Morfai”, 2008-2017. In 2008, “Morfai” added stars to Bernardas Bučos’ sculpture illegally, and they were soon painted over. However, the beloved night-time artwork was later re-created after winning the Kaunas Highlights competition.*
- 4 „MALARZ” / u. Benediktinų 7.
Autor: Linas Kazulionis, 2022. Mural zainspirowany studentami sztuki, którzy często tworzą w tej okolicy. Przedstawia malującego uliczników krachajbrą rzek Niemna i Willi – w otoczeniu symboli Kaunas.
*“THE PAINTER” / Benediktinų st. 7.
Linas Kazulionis, 2022. Ouls Hill residents often spot art students sketching nearby – this inspired the mural, which shows a painter capturing the Nemunas and Neis rivers, surrounded by Kaunas motifs.*

Kaunas Co-funded by
the European Union

Kaunas – a Centre of Attraction

Duch sportu

W okresie międzywojennym Kowno wyrosło na sportową stolicę Litwy – to tu powstały pierwsze w kraju nowoczesne stadiony i rozgrywano międzynarodowe zawody. Dla niewielkiego państwa, które dopiero zabiegało o uznanie na arenie międzynarodowej, sukcesy sportowe miały znaczenie nie do przecenienia – budowały dumę narodową i stawały się wyrazem litewskich aspiracji na światowej scenie.

Bohater lotnictwa Steponas Dariusz w ciągu zaledwie siedmiu miesięcy osiągnął mistrzostwo aż w dziesięciu dyscyplinach sportowych, rozbudzając falę entuzjazmu, która napędziła rozwój infrastruktury sportowej w kraju.

Jego dziedzictwo jest żywe do dziś w takich miejscach jak Stadion im. S. Dariusia i S. Girénasa – jeden z najnowocześniejszych kompleksów sportowych w krajach bałtyckich, a zarazem odrestaurowana perła architektury międzywojennej, czy Hala Sportowa w Kownie, pierwsza w Europie hala zbudowana specjalnie z myślą o koszykówce. To tylko niektóre z przestrzeni, które dziś rozbrzmiewają brawami dla sportowców i światowej sławy muzyków, goszczą wydarzenia kulturalne i wspierają rozwój młodych talentów oraz przyszłych mistrzów.

Tuż obok znajduje się inny ważny punkt na mapie kulturalnej – Dolina Pieśni. Położona w największym miejskim lesie dębowym w Europie, tętni litewską tradycją i duchem narodowym. Co cztery lata odbywa się tu Litewski Festiwal Pieśni, gromadzący tysiące wykonawców i widzów z całego świata.

Kultura, która jednoczy

Kowno wie jak świętować. Każdego roku na wiosnę, podczas urodzin miasta, historyczne Stare Miasto zamienia się w tętniące życiem centrum muzyki, sztuki i świetlnych instalacji. Letnie niebo rozświetla Festiwal Lotnictwa, oddający hołd pionierskiej roli Kowna w historii litewskiej awiacji, podczas zapierających dech pokazów lotniczych.

Nawet po zakończeniu obchodów Europejskiej Stolicy Kultury, Kowno nie przestaje tętnić twórczą energią metropolii – przez cały rok odbywają się tu różnorodne wydarzenia kulturalne: od międzynarodowych festiwali sztuki, po oddolne inicjatywy lokalnych społeczności.

Szczególne miejsce poświęcone jest miastom partnerskim: Kowno ponownie gości Dni Japonii, Tydzień Kultury Włoskiej oraz programy kulturalne z Czech, Skandynawii i innych krajów, zapraszając do doświadczania miasta jako przestrzeni międzynarodowych spotkań i wspólnoty.

The Spirit of Sport

During the interwar years, Kaunas emerged as Lithuania's sports capital, home to the country's first modern stadiums and host to international competitions. For a small nation seeking recognition, athletic victories played a crucial role in shaping national pride and projecting Lithuania's ambitions on the global stage.

Aviation hero Steponas Darius championed no fewer than ten sports in just seven months, sparking a wave of enthusiasm that fueled the growth of sports infrastructure.

Today, his legacy lives on in venues like the Darius and Girėnas Stadium – one of the Baltics' most modern sports complexes and a restored interwar gem – as well as the Kaunas Sports Hall, Europe's first arena built specifically for basketball. These are just some of the venues that resound with applause for athletes and world-renowned musicians, host cultural events, and nurture talents and future champions.

Nearby lies another cultural landmark – Valley of Songs. Nestled within the largest oak forest in any European city, this vibrant space pulses with Lithuanian tradition and national spirit. Every four years, it hosts the Lithuanian Song Festival, drawing thousands of performers and spectators from around the globe.

Culture that Unites

Kaunas knows how to celebrate. Each spring, the city's birthday transforms the historic Old Town into a festive hub of music, art, and light displays. Summer skies come alive during the Aviation Festival, honouring Kaunas' pioneering role in Lithuanian aviation with breath-taking aerial performances.

Even after its year as the European Capital of Culture, Kaunas continues to thrive as a creative metropolis: cultural events unfold throughout the year – from major international art festivals to grassroots community initiatives.

A special place is dedicated to partner cities: the city welcomes back Japanese Days, Italian Culture Week, and cultural programmes from the Czech Republic, Scandinavia and other countries, inviting people to experience Kaunas as a city of international encounters and togetherness.

3 Majowe obchody urodzin Kowna – trzy dni świętowania z koncertami, jarmarkiem średniowiecznym i wartościowymi wydarzeniami.

In May – a three-day Kaunas Birthday Fiesta with concerts, a medieval town, and meaningful activities.

In May – a three-day Kaunas Birthday Fiesta with concerts, a medieval town, and meaningful activities.

4 Kowno kontynuuje inicjatywy Europejskiej Stolicy Kultury – festiwale „Fluxus”, „Con Tempo”, „Audra” i wiele innych.

Kaunas continues the European Capital of Culture initiatives: "Fluxus", "Con Tempo", "Audra" and many other festivals.

5 Festiwal Lotnictwa – lipcowe pokazy w wykonaniu pilotów z kraju i świata przyciągają tłumy widzów

In July, all eyes are on the sky – The Aviation Festival rocks Kaunas with virtuosos from Lithuania and the world.

Śpiewająca i tańcząca Litwa: od pierwszego Święta Pieśni w 1924 roku po

6 obchody 100-lecia w Dolinie Pieśni w Kownie.
Singing and dancing Lithuania: from the first Song Festival in 1924 in Kaunas to the 100th anniversary of the Lithuanian Song Festival

©Justina Apulskė / Martynas Plepys / Mantas Zinkevičius

©Justina Apulskė / Martynas Plepys / Mantas Zinkevičius

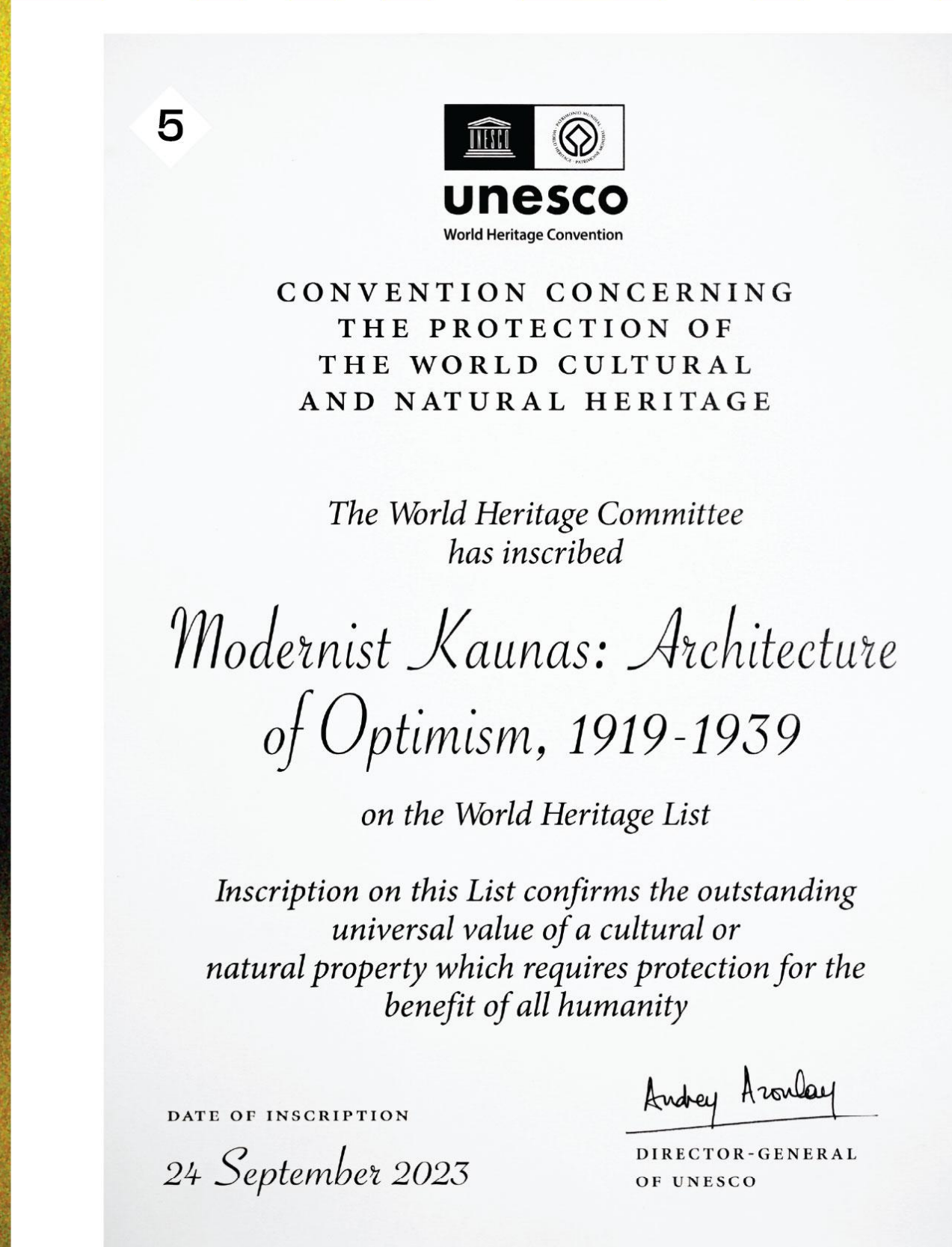
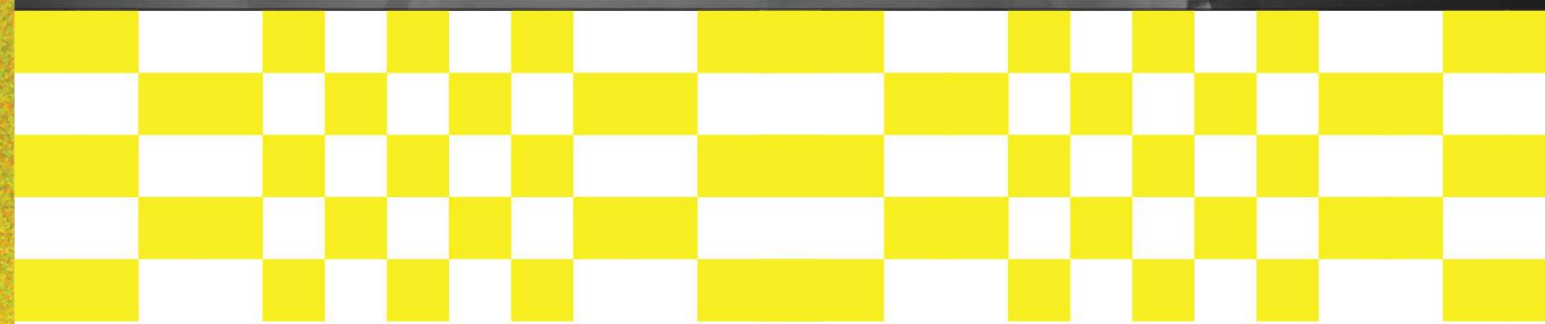
Re:union

Kowno – Miasto UNESCO

Kaunas –
UNESCO City

- 1 Muzeum Szołay Amsterdamskiej – miejsce pozwalające doświadczyć luksusu miejskiego życia w czasach I Republiki Litewskiej.
amsterdamomokylosmuzejia.lt/en/
Amsterdam School Museum – an opportunity to experience the luxury of urban life during the First Republic of Lithuania.
amsterdamomokylosmuzejia.lt/en/
- 2 „Młody modernista” – jedna z inicjatyw finansowanych przez miasto, mająca na celu poznanie modernizmu Kowno: wycieczki dla dzieci i warsztaty z LEGO.
“Young Modernist” – one of the city-funded initiatives to explore Kaunas modernism: excursions for children and LEGO workshops.
- 3 Szacuje się, że w Kownie pozostało około 2000 drewnianych domów, z których większość pochodzi z czasów carskich lub okresu międzywojennego. Na zdjęciu – dom architekta A. Jokimasa, wybudowany w 1925 roku.
It is estimated that there are about 2,000 wooden houses left in Kaunas, most of which date back to the tsarist or interwar period. In the photo – the house of architect A. Jokimas, built in 1925.
- 4 Kadr z filmu „Kłostes” autorstwa Aiden Barry, inspirowanego modernistyczną architekturą Kowno i magiczną historią miasta.
A still from Aiden Barry's film “Klostes”, inspired by Kaunas modernist architecture and the magical history of the city.
- 5 Certyfikat wpisu „Modernistyczne Kowno: Architektura optymizmu, 1919–1939” na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.
Certificate of inscription of “Modern Kaunas: Architecture of Optimism, 1919–1939” on the UNESCO World Heritage List.

Oblicza modernizmu

Często określany mianem „kapsuły czasu”, modernizm kowieński wiernie przechowuje ducha lat międzywojennych (1919–1940), oferując rzadką możliwość zajrzenia w epokę, gdy Europa przeobrażała się na nowo. W dzielnicach Żaliakalnis i Naujamiestis – wpisanych na listę UNESCO – zachowało się około 1 500 z blisko 6 000 budynków wzniesionych w tym okresie. Co istotne, wiele z nich przetrwało niemal nietkniętych: z oryginalnymi fasadami, wnętrzami, detalami architektonicznymi, a nierzadko nawet zachowując swą pierwotną funkcję.

To architektura, która nie ma jednorodnego charakteru – w międzywojniu narodziła się tu niezwykle synteza stylów: czerpiąca z nurtów światowych, ale przepuszczona przez lokalny filtr, nasycona narodowym sznytem. W miejskim krajobrazie współistnieją Art déco, neoklasycyzm, tradycyjalizm i funkcjonalizm, tworząc mozaikę form i znaczeń.

W dzielnicy Naujamiestis skupiły się instytucje państwowe, banki, muzea i konsulaty – serce ówczesnego życia publicznego. Tymczasem Żaliakalnis przekształcił się w dzielnicę willową, której zbocza usiane były domami mieszkalnymi. Nie sposób też pominąć dziedzictwa architektury drewnianej – świadectwa ówczesnej idei „miasta-ogrodu”, nowej koncepcji miejskiego życia: nie w ciasnocie wysokich kamienic, lecz w harmonii z naturą. To dzięki niej mieszkańcy Kowna mogli korzystać z udogodnień wielkomiejskiej codzienności, nie tracąc kontaktu z zielenią i przestrzenią.

Wszechogarniający optymizm

Z modernizmem kowieńskim nierozdzielnie splata się idea optymizmu. W czasach napięć politycznych i dotkliwego kryzysu gospodarczego miasto nie tylko nie poddało się trudnościom – przeciwnie, w ciągu dwóch dekad przeobraziło się we wzór europejskiej nowoczesności. Architektura, zieleń miejska, układ ulic, życie kulturalne, święta narodowe i wybitne postacie epoki – wszystko to ukształtowało tożsamość miasta o wyrazistym, niepodrabialnym charakterze.

To dziedzictwo nie należy wyłącznie do przeszłości – ono jest żywe i aktywnie kultywowane przez miasto i z dumą prezentowane światu. Od spacerów z przewodnikiem, przez programy edukacyjne, aż po instalacje artystyczne i tętniące życiem festiwale – Kowno zaprasza, by zanurzyć się w swojej architektonicznej opowieści. Lokalne środowisko artystyczne wciąż na nowo odczytuje to zjawisko – w performansach, rzeźbach, projektach wizualnych i objazdowych wystawach.

Interpretations of Modernism

Often described as a “time capsule,” Kaunas Modernism preserves the spirit of the interwar years (1919–1940), offering a rare glimpse into a transformative era in European history. In the districts of Žaliakalnis and Naujamiestis – designated UNESCO sites – approximately 1,500 of the roughly 6,000 surviving interwar buildings still stand. These structures remain remarkably intact, with their original facades, interiors, decorative elements, and many of them retaining even their initial functions.

These buildings cannot be confined to a single “box” – during the interwar period, a unique fusion of styles emerged here – rooted in global trends but enriched by a distinctly local interpretation of modernism and national motifs. Art Deco, Neoclassicism, Traditionalism, and Functionalism all found expression in the cityscape.

State institutions, banks, museums and consulates were concentrated in Naujamiestis, while Žaliakalnis developed into a residential area, its slopes dotted with residential homes. The city also boasts an impressive legacy of wooden architecture, reflecting the interwar concept of the “garden city” – a new way of life developing not in a “cramped” high-rise city but amidst nature. This design philosophy allowed Kaunas residents to enjoy the conveniences of city life while remaining immersed in green surroundings.

All-Encompassing Optimism

Kaunas modernism is inseparable from the idea of optimism. Against a backdrop of economic hardship and political uncertainty, the city was transformed over two decades into a beacon of modern European life. The buildings, urban greenery, street networks, cultural life, national celebrations and notable figures of the era forge a distinct urban identity.

This unique heritage is more than historical – it is alive, actively celebrated by the city and shared with the world. From guided tours and educational programmes to contemporary art installations and cultural festivals, Kaunas invites visitors to explore its architectural legacy. Local artists continue to reinterpret this phenomenon through performances, sculptures, visual projects, and traveling exhibitions.

Odwiedź naszą stronę UNESCO
Visit our UNESCO website

Modernist Kaunas: Architecture
of Optimism, 1919-1939

unesco

World Heritage Site

Re:union

KAU
NĀS

EUROPEAN
CAPITAL
2025 OF CULTURE

tutlin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

©Justina Apulskė / Martynas Plepys / Vilmantas Raupelis

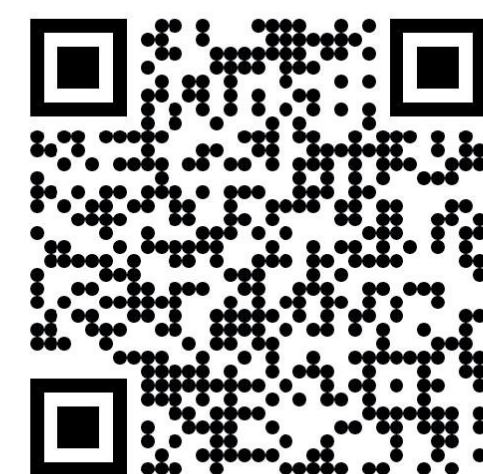

„Wyspa Nauki”

“Science Island”

- 1 Dziś „Wyspa Nauki” stała się wizytówką Kowna, zdobywając międzynarodowe uznanie i wyróżnienia jako symbol doskonałości architektonicznej. Today, “Science Island” has become a calling card for Kaunas, earning international recognition and accolades as a symbol of architectural excellence.
- 2 To jedno z najnowocześniejszych planetariów w regionie – i jedyne na Litwie – które oferuje podróż przez kosmos dla miłośników astronomii w każdym wieku. One of the most advanced planetariums in the region – and Lithuania’s only one – offering a journey through the cosmos for astronomy enthusiasts of all ages.
- 3 Równie fascynująca jest wystawa stała „Natura. Człowiek. Maszyna.”, która podejmuje współczesne tematy za pomocą interaktywnych instalacji. Każdy eksponat został zaprojektowany z myślą o indywidualnym odbiorze, zachęcając do ciekawości i samodzielnego odkrywania. Equally compelling is the long-term exhibition “Nature. Human. Machine.”, which explores contemporary themes through interactive installations. Each exhibit is designed to be experienced independently, encouraging curiosity and self-guided discovery.
- 4 Architekci dostosowali przestrzeń do potrzeb wystawienniczych, artystycznych, kulturalnych, edukacyjnych, biznesowych oraz do organizacji różnych wydarzeń, konferencji i uroczystości. The architects adapted the spaces for exhibitions, art, culture, education, business, and various other events, conferences and celebrations.
- 5 Laboratoria STEAM na „Wyspie Nauki”? Pomyśl o nich jak o lecie i lodach. Cztery zupełnie nowe pracownie zapraszają odwiedzających w każdym wieku do ponownego odkrycia radości i zachwytu nad nauką. “Science Islands” STEAM laboratories? Think of them as summer and ice cream. Four brand-new labs invite visitors of all ages to rediscover the joy and wonder of science.

Odwiedź naszą stronę internetową i zaplanuj swoją wizytę już dziś!
Visit our website and plan your visit now!

Co by było, gdybyśmy wiedzieli więcej?

W samym sercu Kowna, na wyspie Niemna, narodził się śmiały pomysł – połączenia natury, wiedzy i wizji przyszłości.

Pierwsze na Litwie centrum promocji nauki i innowacji – „Wyspa Nauki” – zaprasza do przemyślenia na nowo relacji człowieka z naturą i technologią. Tu nauka dosłownie ożywa. Odwiedzający mogą wyruszyć w podróż przez kosmos i odkrywać planety, konstelacje oraz galaktyki, siedząc wygodnie w fotelu w nowoczesnym planetarium.

Stworzona z myślą o odbiorcach w każdym wieku, „Wyspa Nauki” pobudza ciekawość, zachęca do eksperymentowania i odkrywania świata z zachwytem. Ponad 140 interaktywnych eksponatów pod hasłem „Natura. Człowiek. Maszyna.” zaprasza do aktywnego poznawania, a całość dopełniają kreatywne warsztaty STEAM. Na „Wyspie Nauki” nauka to nie tylko odpowiedzi – to przede wszystkim ekscytująca przygoda odkrywania.

Czy masz odpowiedź na pytanie: „Co by było, gdybyśmy wiedzieli więcej?”

Architektura, która przemawia

„Wyspa Nauki” to nie tylko triumf wiedzy, lecz także architektury. Kompleks powstał w wyniku międzynarodowego konkursu architektonicznego, na który nadesłano aż 145 projektów z całego świata. Zwycięska koncepcja – „Słońce nigdy nie zachodzi dla nauki” – została zgłoszona przez hiszpańsko-australijskie studio SMAR Architecture Studio i doskonale oddaje ducha odkrywczości oraz innowacji. Projekt urzeczywistnił kowieński architekt Gintautas Natkevičius.

Czerpiąc inspirację z międzywojennego modernizmu Kowna, projekt w subtelny sposób reinterpretuje kluczowe cechy tamtej epoki: czyste geometryczne linie, dynamiczną grę światła i przestrzeni oraz szacunek dla naturalnego otoczenia. Większość budynku została ukryta pod ziemią – ponad powierzchnię wylania się jedynie przypominająca dysk bryła, zwrócona w stronę płynącej rzeki.

Ten elegancki, a zarazem śmiały gest architektoniczny pozwala „Wyspie Nauki” wtopić się w otoczenie – istnieje, nie dominując, pozostawiając miejsce dla natury, ludzi i refleksji. To architektura światowego formatu, która nie tyle się wyróżnia, co harmonijnie wpisuje się w kontekst i ideę miejsca.

What if We Knew More?

In the very heart of Kaunas, on the Nemunas Island, a bold idea was born – to unite nature, knowledge, and a vision for the future.

Lithuania’s first science and innovation promotion centre “Science Island” invites visitors to rethink humanity’s relationship with nature and technology. Here, science is brought to life – literally. Visitors can journey through the cosmos and explore planets, constellations and galaxies from the comfort of a state-of-the-art planetarium seat.

Designed for all ages, “Science Island” encourages curiosity, experimentation, and wonder. More than 140 interactive exhibits under the theme “Nature. Human. Machine.” invite hands-on exploration, complemented by creative STEAM workshops. At “Science Island”, science isn’t just about answers – it’s about the thrill of discovery.

Do you have an answer to the question – “What if we knew more?”

Speaking Architecture

“Science Island” is not only a triumph of knowledge, but of architecture as well. The building itself emerged from an international design competition that drew 145 entries from architects around the world. The winning design for “Science Island” was submitted by SMAR Architecture Studio, a Spanish-Australian team whose concept – “The Sun Never Sets for Science” – captured the spirit of exploration and innovation. The project was brought to life by Kaunas-based architect Gintautas Natkevičius.

Drawing inspiration from Kaunas’ interwar modernism, the design subtly reinterprets the era’s defining features: clean geometric lines, the dynamic relationship between light and space, and a reverence for the natural environment. Most of the building is nestled underground, with only a single disc-shaped volume appearing to hover above the Nemunas Island, its orientation directed toward the flowing Nemunas River.

This elegant yet ambitious architectural gesture allows “Science Island” to blend into its surroundings – it exists without overpowering, making space for nature, people, and reflection. It is world-class architecture that doesn’t just stand apart – it integrates seamlessly with its setting and purpose.

Karaliaus Mindaugo pr. 50, Kaunas

©Andrius Aleksandravičius

Re:union

BANK Państwowy

State
Savings Bank

Skarbiec Oszczędności

W latach międzywojennych, gdy Kowno pełniło funkcję tymczasowej stolicy Litwy, miasto przeżywało intensywny rozwój instytucjonalny i infrastrukturalny. W 1940 roku w samym sercu Kowna, wzniesiono gmach Banku Państwowego – jeden z najnowocześniejszych i najwyższych budynków w kraju, prawdziwy miejski wieżowiec. W jego podziemiach znajdował się bezpieczny skarbiec, który chronił oszczędności obywateli. Zgromadzone środki wspierały liczne inicjatywy: budowę szkół i szpitali, rozwój przedsiębiorczości, kredyty osobiste, a nawet stypendia dla artystów.

Architektonicznie budynek stanowił manifest nowoczesności – płaski dach, obrotowe drzwi, zadaszenie z ukrytym oświetleniem, szwajcarskie windy firmy „Schindler” oraz pneumatyczny system pocztowy do szybkiej komunikacji wewnętrznej między piętrami.

Przestronna, jasna hala główna została zaprojektowana z myślą o codziennej obsłudze klientów – stanowiła wyraz idei przejrzystości i dostępności usług finansowych. Jej szczególną cechą były potrójne sufit w stylu art déco, które ograniczały zużycie prądu. W tym czasie 1kWh kosztowała 1 lit, a krowę można było kupić za 15 litów. Elementy dekoracyjne nawiązywały do litewskiego folkloru – pojawiają się tu motywy ruty, stokrotek, chmielu i tulipanów.

Świadek walki o wolność

Budynek ten jest niemyym świadkiem kluczowych momentów w długiej walce Litwy o niepodległość. W 1941 roku, gdy Litwa usiłowała wyrwać się spod rocznej okupacji sowieckiej, inspektor banku,

V. Rudminas, wciągnął na maszt litewską trójkolorową flagę – tak, by była widoczna na całej długości alei Laisvės. Podczas podnoszenia flagi został postrzelony i zmarł później w szpitalu.

Po wojnie budynek służył jako siedziba Komitetu Wykonawczego Kowna oraz Komitetu Partii Komunistycznej, który mieścił się tu aż do 1990 roku. Po odzyskaniu niepodległości gmach stał się siedzibą Samorządu Miasta Kowna – i ponownie odegrał ważną rolę w obronie suwerenności narodowej podczas wydarzeń stycznia 1991 roku.

Savings Vault

During the interwar years, when Kaunas served as Lithuania's provisional capital, the city experienced rapid institutional and infrastructural growth. In 1940, the State Savings Bank building rose in the heart of Kaunas, becoming one of the country's most modern and tallest structures at the time – a true urban skyscraper. Its basement housed a secure vault that safeguarded citizens' deposits, while the funds collected were used to finance a wide range of initiatives: from school and hospital construction to private enterprises, personal loans, and even grants for artists.

Architecturally, the building was a statement of modernity, featuring a flat roof, revolving doors, a canopy with concealed lighting, Swiss-made "Schindler" elevators, and a pneumatic mail system for swift internal communication between floors. The spacious and well-lit main hall was originally designed for banking operations. One of its standout features was the triple-layered Art Deco ceilings, which helped reduce electricity consumption. Back then, 1 kWh of electricity cost 1 litas, while a single cow could be purchased for 15 litas. National pride was also embedded in the building's decorative folk motifs: rue, daisies, hops, and tulips.

Witness to Freedom Struggles

The building stands as a silent witness to key moments in Lithuania's long struggle for independence. In 1941, as Lithuania sought to break free from a year-long Soviet occupation at the outbreak of World War II, State Savings Bank inspector V. Rudminas raised the Lithuanian tricolour atop the building – ensuring it could be seen the entire length of Laisvės Avenue. During the act of raising the flag, he was shot and later died in hospital.

After World War II, the building housed the Kaunas Executive Committee and the Communist Party headquarters, which remained there until 1990. Following Lithuania's restoration of independence, the building became the seat of the Kaunas City Municipality – and once again played a role in defending national sovereignty during the events of January 1991.

1

2

3

4

5

1 Sufit zdobiły wrotczke, stokrotki, tulipany i chmiel – miały one symbolizować tożsamość narodową oraz dumę z litewskości. The ceiling incorporated rue, daisies, tulips, and hops – aimed to form national identity and pride in Lithuanianess.

2 Ochronne kraty okienne na pierwszym piętrze z motywami tulipanów. Protective window grilles on the first floor with tulip motifs.

3 Obrotowe drzwi do kas – jedyne tego typu drzwi w międzywojennym Kownie. Revolving doors of Savings Banks – were the only doors of this type in interwar Kaunas.

4 Trójwarstwowe sufity w stylu Art Deco, zapewniające dopływ naturalnego światła i oszczędność energii elektrycznej. Three-layer Art Deco ceilings, ensuring the entry of natural light and saving electricity.

5 Wyjątkowość budynków modernistycznych – płaskie dachy: korzystanie z nich jako tarasów z widokiem na miasto było wówczas luksusem. The uniqueness of modernist buildings – flat roofs: it was a luxury to use the roof as a terrace with a view of the city.

Re:union

KAU
NA

EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE

tublin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

©Justina Apulskė / Martynas Plepys

Symbol
litewskiej
dumy

A Symbol of
Lithuanian Pride

1

2

3

4

5

1 Uroczystości państwowe i wojskowe w Ramovė – obchody świąt narodowych, państwowych i religijnych.

Military and state events were held in Ramovė – commemorations of national, state and religious holidays.

2 Sala Witolda – gotyckie wnętrze z obrazem Bitwy pod Grunwaldem.

Vytautas's Hall: a Gothic-style medieval hall dedicated to the Grand Duke of Lithuania with a painting of the Battle of Grunwald.

3 Gabinet Prezydenta – reprezentacyjna sala z dębowymi meblami i litewskimi motywami.

The President's Room: the most ornate space, created using oak, Lithuanian motifs in furniture, décor, and interior constructions.

4 Orzech kaukaski i inkrustacje z jaluwca – stylizowane tulipany i świąteczne choinki na drzwiach i panelach.
The surface of the doors and panels is covered with Caucasian walnut with juniper inlays: stylized tulips and Christmas trees.

5 KMM GEK 3129/1 „Trzej Olbrzymi” – rzeźby na fasadzie Domu Oficerów, ul. Mickievičiaus, 1960, fot. S. Lukošius, Muzeum Miasta Kowna.

KMM GEK 3129/1. Negative. C. Kaunas New Town. “Three Giants” on the main facade of the Officers' House on Mickievičiaus Street, 1960. Photographer Stanislauskas Lukošius. Kaunas City Museum.

Międzywojenne kasyno oficerskie Ramovė

W okresie międzywojennym siła militarna była postrzegana jako fundament suwerenności Litwy, a oficerowie cieszyli się szacunkiem społecznym. Przestrzenie przeznaczone na ich życie wspólnotowe i kulturalne stały się ważnymi ośrodkami zaangażowania publicznego i politycznego. W Kownie powstał pierwszy taki klub, a jego nazwę – „ramovė” – zaproponował językoznawca Jonas Jablonskis. Odnosiła się ona do świętych miejsc zgromadzeń starożytnych Bałtów, symbolizujące jedność, tradycję i duchową siłę. Otwarte w 1937 roku Kowieńskie Kasyno Oficerskie szybko stało się ośrodkiem wydarzeń oficjalnych i życia obywatelskiego.

Nad wejściem dumnie prezentują się herby Wilna, Kowna i Kłajpedy – symboliczne wyobrażenie nadziei na zjednoczoną i dostatnią Litwę. Fasada zdobiona jest rzeźbami trzech wojowników – obrońców niepodległości narodu. W strukturę budynku wkomponowano motto autorstwa literackiego giganta Litwy, Maironisa: „Saugokim kalbą, žemę, duosią! Dirbkim mišninę darbu!” („Chrońmy język, ziemię i ducha! Pracujmy jak olbrzymi!”) – które stało się duchową osią Ramovė.

Tradycja i nowoczesność

Na parterze mieściła się administracja oraz restauracja „Trzej Giganci”, chętnie odwiedzana przez prezydenta Antanasa Smetonę. Drugie piętro pełniło funkcje reprezentacyjne – znajdowała się tam gotycka Sala Wielkiego Księcia Witolda z historycznymi fryzami, Pokój Prezydenta z meblami zaprojektowanymi specjalnie na tę okazję oraz Sala Główna oświetlona w kolorach litewskiej flagi. Na trzecim piętrze działał Klub Oficerski, a najwyższa kondygnacja mieściła hotel z pokojami na krótki pobyt.

W okresie międzywojennym budynek był wyposażony w najnowocześniejsze zachodnie technologie: elektryczność, systemy alarmowe, telefony i radio. Żołnierze mieli tu dostęp do sali gimnastycznej i strzelnicy do ćwiczeń fizycznych i taktycznych. Kosztujący 1,3 miliona litów obiekt zachował swoją pierwotną funkcję do dziś – prawdziwą amunicję zastąpiły jednak lasery. W 2015 roku budynek został wpisany na listę ZDE jako jeden z najważniejszych przykładów międzywojennej architektury litewskiej.

The Interwar Ramovė

During the interwar years, military strength was seen as a cornerstone of Lithuania's sovereignty, and officers held a respected place in society. Dedicated spaces for their communal and cultural life emerged as important centres of public and political engagement. Kaunas was home to the first such club, and it was linguist Jonas Jablonskis who suggested the name 'ramovė' – a reference to the sacred gathering places of the ancient Balts, symbolising unity, tradition, and spiritual strength. Opened in 1937, the Kaunas Officers' Club quickly became the epicentre of ceremonial and civic life.

Above the entrance, the façade proudly displays the coats of arms of Vilnius, Kaunas, and Klaipėda – symbolic of a hopeful vision for a united and prosperous Lithuania. Sculptures of three warriors adorn the building, representing defenders of the nation's independence. Etched into the structure is a motto taken from the pen of Lithuania's literary giant Maironis: “Let us defend the language, the land, its spirit! Let us work like giants!” – became the spiritual axis of the Ramovė.

Tradition and Modernity

The first floor housed the administration and the “Three Giants” restaurant, frequented by President A. Smetona. The second floor was dedicated to representation – it featured the Gothic-style Hall of Grand Duke Vytautas with historical friezes, the President's Room with specially designed furniture, and the Grand Hall illuminated in the colours of the Lithuanian flag. The third floor accommodated the Officers' Club, while the top level housed a hotel with temporary lodging rooms.

During the interwar period, the building featured the most advanced Western technologies: electricity, alarm systems, telephones, and radio. Here, soldiers had access to a gymnasium and a shooting range for physical and tactical training. Costing 1.3 million litas, the building has retained its original function to this day, with real bullets now replaced by lasers. In 2015, the structure was included in the EHL list as one of the most significant examples of interwar Lithuanian architecture.

1931–1937, architekt Stasys Kudokas
| ul. A. Mickievičiaus 19

1931–1937, architect Stasys Kudokas
| A. Mickievičiaus g. 19

©Justina Apulskė / Martynas Plepys

Re:union

KAU
NA

EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE

tublin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

KAUNO
MIESTO
MUZIEJUS

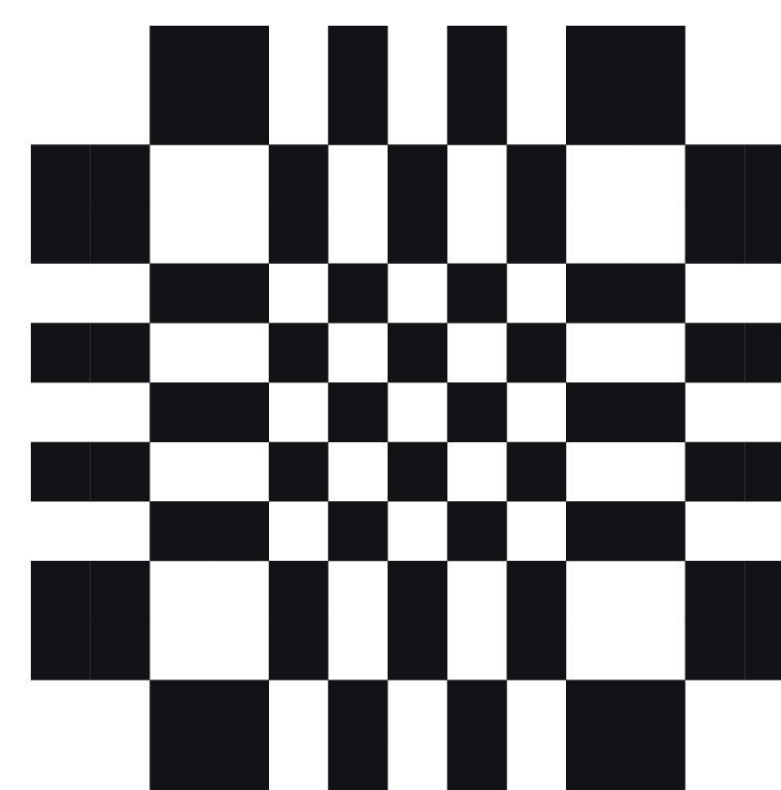

Główny Urząd Pocztowy w Kownie

Kaunas Central
Post Office

- 1 KMM GEK 11210. Fotografia. Poczta Główna w Kownie. Okres międzywojenny. Autor nieznan. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 11210. Photography. Kaunas Central Post Office. Interior period. Author unknown. Kaunas City Museum.
- 2 Poczta Główna jest jednym z najważniejszych budynków o charakterze użytkowym wzniesionych w międzywojennej Litwie.
The Central Post Office is one of the most significant functional-type buildings erected in interwar Lithuania.
- 3 W 1935 roku na głównej elewacji budynku poczty zamontowano zegar elektryczny, który stał się symbolem miasta.
In 1935, an electric clock was installed on the main facade of the post office building which became a symbol of the city.
- 4 KMM GEK 718. Budynek Poczty Głównej (wybudowany w 1932 roku, architekt F. Vizbaras). Kowna, XX wiek. Lata 40. XX wieku. Zdjęcie czarno-białe, błyszczące, z falowanymi brzegami. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 718. Central Post Office Building (built in 1932, architect F. Vizbaras). Kaunas, 20th century. 1940s. Black and white, glossy, with scalloped edges. Kaunas City Museum.

Serce Komunikacji

W międzywojennym Kownie urzędy pocztowe były rozproszone po całym mieście i mieściły się w przestarzałych budynkach, co utrudniało pracę zarówno pracownikom, jak i klientom. To rozproszenie doprowadziło do decyzji o budowie nowoczesnej, scentralizowanej siedziby usług pocztowych i komunikacyjnych. Ówczesna prasa donosiła: „Na miejscu dawnej wiaty, w której znajdowały się działy paczek i telefonów, powstaje nowa, nowoczesna siedziba poczty”.

Ukończony w 1931 roku, Główny Urząd Pocztowy w Kownie stał się jednym z najważniejszych przykładów architektury modernistycznej międzywojennej Litwy – symbolem postępu w dziedzinie komunikacji i infrastruktury publicznej. Zaprojektowany przez architekta Feliksasa Vizbarasa, budynek łączył międzynarodowy modernizm z elementami litewskiego stylu narodowego. Na jego fasadzie umieszczono medaliony wykonane przez rzeźbiarza P. Rimšę, przedstawiające wielkiego księcia Witolda oraz terytorium Wielkiego Księstwa Litewskiego. Te artystyczne detale nadały gmachowi symboliczne znaczenie – stał się pomnikiem władcy i jedności narodowej. Do budowy wykorzystano wyłącznie lokalne materiały, a sam projekt zrealizowano w ciągu zaledwie jednego roku.

Był to pierwszy urząd pocztowy na Litwie, który oferował wszystkie usługi pocztowe pod jednym dachem: nadawanie korespondencji, obsługę paczek oraz operacje kasowe. Budynek wyposażono także w nowoczesne udogodnienia – windę, prysznic dla pracowników, stołówkę, a nawet taras na dachu.

Zainspirowany tradycją

We wnętrzu uwagę przyciąga główna sala z dekoracjami, w tym malowidłami autorstwa K. Šimonisa i ekspozycją 103 znaczków pocztowych Republiki Litewskiej zaprojektowanych przez P. Kalpokasa, wydanych przed 1932 rokiem. Tradycyjne ludowe wzory tkanin tworzą ramę fryzu z motywami znaczków i znajdują swoje odbicie w ornamentalnych wzorach posadzki w holu i sali obsługi.

Dodatkowo, nawiązując do motywów dumy narodowej i państwowości, trzy witraże w kształcie tarcz przedstawiają herby Wilna, Kłajpedy i Grodna – miast historycznie związanych z Wielkim Księstwem Litewskim.

Główny Urząd Pocztowy pełnił swoją pierwotną funkcję aż do końca XX wieku. Dziś przechodzi transformację, by stać się siedzibą Narodowego Instytutu Architektury.

The Heart of Communication

In the interwar Kaunas, post offices were scattered across the city in outdated buildings, creating logistical challenges for both staff and customers. This disorganization led to the decision to construct a modern, centralised headquarters for postal and communication services. At the time, local media reported: “On the site of a former shack that once housed the parcel and telephone departments, a new, modern postal headquarters is now being built.”

Completed in 1931, the Kaunas Central Post Office became one of the most important examples of modernist architecture in the interwar Lithuania – a symbol of progress in communications and public infrastructure. Designed by architect Feliksas Vizbaras, the building blended international modernism with distinct elements of Lithuanian national style. Its façade featured medallions created by sculptor P. Rimša, depicting Grand Duke Vytautas and the historical territory of the Grand Duchy of Lithuania. These artistic touches transformed the building into a symbolic monument to the ruler and national unity. Only locally sourced materials were used in its construction, which was completed within a single year.

It was the first post office in Lithuania to offer all postal services under one roof: mail reception, parcel handling, and cashier operations. The building also included modern amenities such as an elevator, staff showers, a canteen, and even a rooftop terrace.

Inspired by Tradition

Inside the post office, the eye is drawn to the interior. The main hall draws attention with its interior decoration, including paintings by K. Šimonis and a display of 103 postage stamps from the Republic of Lithuania, illustrated by P. Kalpokas and issued before 1932. Traditional rural textile patterns frame the frieze of stamps and are echoed in the ornamental floor designs of the lobby and service hall.

Further reinforcing the themes of national pride and statehood, three shield-shaped stained-glass windows depict the coats of arms of Vilnius, Klaipėda, and Grodno – cities historically linked to the Grand Duchy of Lithuania.

The Central Post Office continued to serve its original purpose well into the late 20th century. Today, it is undergoing a transformation to become the home of the National Architecture Institute.

1930, architekt Feliksas Vizbaras
| al. Laisvės 102

1930, architect Feliksas Vizbaras
| Laisvės al. 102

©Martynas Plepys

Re:union

KAUNAS

EUROPEAN
CAPITAL
2025
OF CULTURE

tuolin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

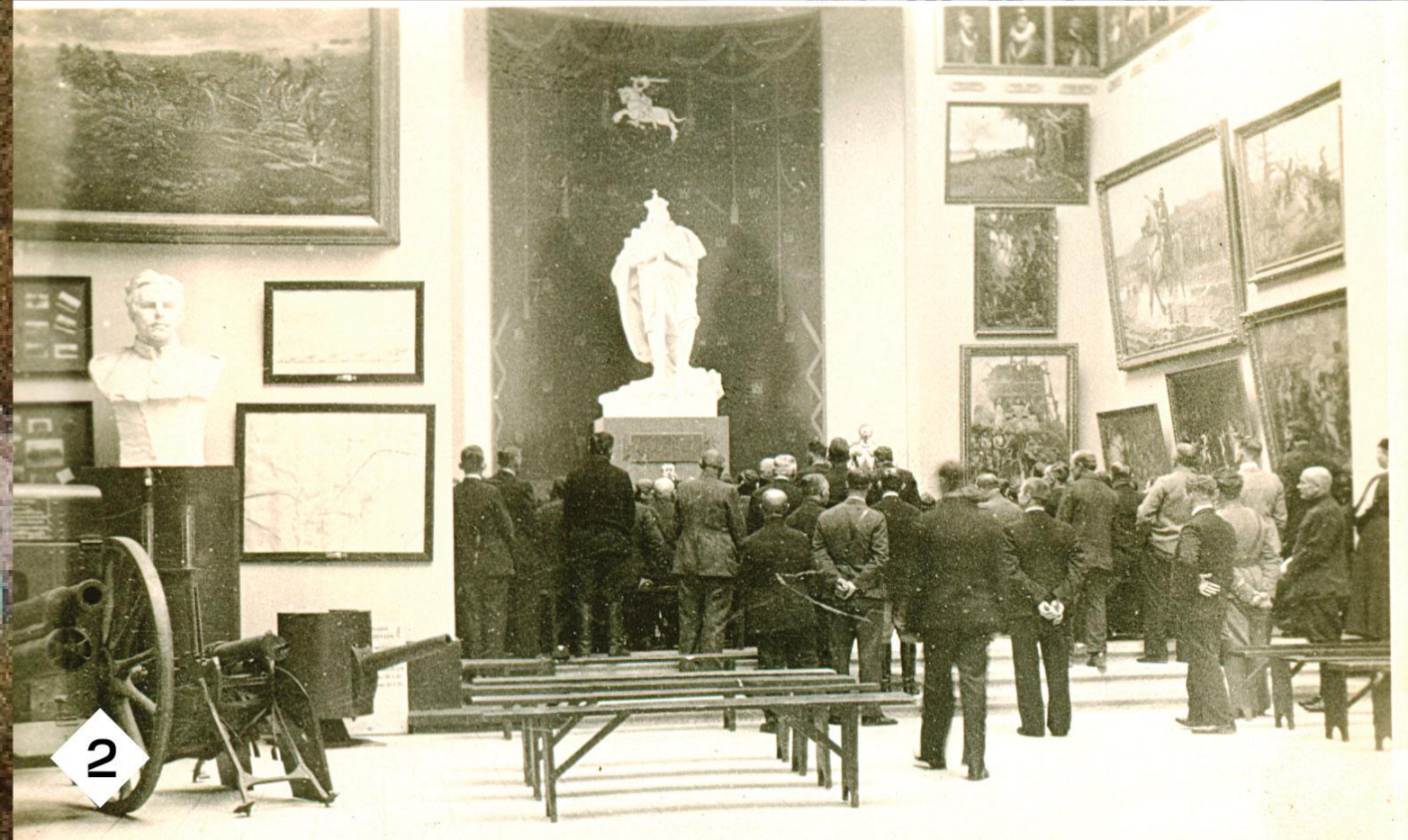
Co-funded by
the European Union

KAUNAS
MIESTO
MUZIEJUS

Muzea Wojny i ČIURLIONISA

Museums of War and Čiurlionis

1 Karylion w Kownie – wieża z widokiem na dachy Nowego Miasta oraz symboliczny pomnik poświęcony poległym za wolność. Każdy z dzwonów nosi imię jednego z bohaterów walk o niepodległość.
Kaunas Carillon: a tower for viewing the roofs of the New Town and a symbolic dedication to those who died for freedom – the Carillon bells are named after the fighters.

2 Wnętrze Muzeum Wojny, lato 40., Kowno. Fot. Iłja Jasowinas. Ze zbiorów Fundacji fotografa Kazimieras Dudėnosa. Muzeum Miejskie Kowno.
KMM GEK 121. Interior of the War Museum. The 1940s, Kaunas. Photographer Ilya Jasovinas, from the photographer Kazimieras Dudėnas Foundation. Kaunas City Museum.

3 Ekspozycja muzealna prezentuje zbiory militarne, archeologiczne, fotograficzne i dokumentalne, ukazujące kluczowe momenty w historii Litwy i jej walk o niepodległość.
The exhibition presents military, archeological, document, photograph, negatives and other collections reflecting the most important moments of the battles and Lithuanian history.

4 Architektura wnętrza muzeum – charakterystyczna dla reprezentacyjnych budynków publicznych: dominuje biel, szarość, czerń i ciemne drewno, tworząc stonowane tło dla eksponatów.
The museum's interior is typical of solemn public buildings: white, gray, black, and dark wood colours prevail, creating a discreet background for the exhibits.

5 Dominanta fasady muzeum – półkolista wykusz z wąskimi pionowymi oknami, przypominający motyw korony z obrazów M. K. Čiurlionisa.
The highlight of the museum is a parallel to the image of the crown in the paintings of M. K. Čiurlionis: a semicircular part of the facade with vertical narrow windows and intermediate pilasters covered with copper canopies.

Dwa muzea pod jednym dachem

W 1930 roku, z okazji 500. rocznicy śmierci jednego z najwybitniejszych władców średniowiecznej Litwy – Witolda Wielkiego – postanowiono w Kownie utworzyć muzeum na jego cześć. Przed architektami stało niełatwe zadanie: pod jednym dachem miały się znaleźć dwie odrębne instytucje – Muzeum Wojny oraz Muzeum Kultury.

Choć starano się zachować symetrię architektoniczną, elewacje obu muzeów różnią się od siebie w wyraźny sposób. Dziś ten kontrast stał się cechą charakterystyczną obiektu, symbolem międzywojennej architektury, która harmonijnie łączy nowoczesność z tradycją.

Elewacja Muzeum Wojny jest płaska i funkcjonalna – zaprojektowana z myślą o organizacji oficjalnych ceremonii i wydarzeń państwowych. Jego wnętrze natomiast opowiada silnie nacechowaną patriotyzmem historię. Z kolei wewnątrz Muzeum M. K. Čiurlionisa emanuje spokojną godnością i artystycznym wyrafinowaniem. Przy bliższym spojrzeniu na architekturę budynku można dostrzec subtelny inspirację sztuką: półkolistą, centralny segment fasady, podzielony pionowo, przypomina koronę – motyw znany z prac Čiurlionisa, odwołujący się do królewskiej symboliki, która często pojawiała się w jego twórczości.

Połączenie dwóch światów

Oba muzea to coś więcej niż tylko wspólna bryła architektoniczna – stanowią symboliczny most między historią a kulturą. Zapraszają gości w każdym wieku do odkrywania przeszłości i sztuki poprzez angażujące, wielozmysłowe doświadczenia.

Muzeum Wojny im. Witolda Wielkiego przenosi zwiedzających w sam środek dramatycznej walki Litwy o wolność – od starożytnych bitew po współczesne konflikty. Dzięki interaktywnym ekspozycjom, wykładom ekspertów i spotkaniom z historykami wojskowości, muzeum ożywia historię w sposób niezwykle sugestywny i współczesny.

Z kolei Muzeum Sztuki im. M. K. Čiurlionisa oferuje prawdziwą podróż – od malarstwa i symfonii po oprowadzania kuratorskie, kreatywne warsztaty oraz doświadczenia wirtualnej rzeczywistości, takie jak „Stworzenie światów” i „Ścieżkami aniołów”. Pozwalają one zanurzyć się w symbolice, pięknie obrazów i muzyce, a także odkrywać związki między sztuką a tożsamością narodową.

W tym roku obchodzimy 150. rocznicę urodzin Mikalojus Konstantinasa Čiurlionisa – wydarzenie to wnosi nowy wymiar w kulturalny puls miasta, łącząc lokalnych i międzynarodowych odbiorców poprzez koncerty, wystawy i wyjątkowe wydarzenia upamiętniające jego dziedzictwo.

Two Museums under One Roof

In 1930, to mark the 500th anniversary of the death of Vytautas the Great – Lithuania's prominent medieval ruler – it was decided to establish a museum in his honour in Kaunas. The architects faced a truly difficult challenge: to house two distinct institutions – the Museum of War and the Museum of Culture – under a single roof.

While efforts were made to preserve architectural symmetry, the resulting façades of the two museums are strikingly different. Today, this contrast has become an iconic feature, emblematic of interwar architecture that seamlessly blends modernity with tradition.

The exterior of the War Museum is flat and functional, designed to accommodate official ceremonies and state events, while its interior tells a powerful patriotic story. In contrast, the interior of the M. K. Čiurlionis Museum exudes quiet dignity and artistic refinement. A closer look at the building's design reveals subtle artistic inspiration: the semi-circular central section, divided vertically along the façade, resembles a crown reminiscent of those found in Čiurlionis' works – echoing the regal imagery of kings and queens that defined his artistic vision.

The Merging of Two Worlds

Together, these museums form more than just a shared structure – they represent a bridge between history and culture. They welcome visitors of all ages to engage with the past and explore the arts through immersive experiences.

The Vytautas the Great War Museum transports visitors into Lithuania's dramatic struggle for freedom, spanning from ancient battles to contemporary conflicts. Through interactive exhibits, expert talks, and encounters with military historians, the museum brings history vividly to life in the present.

Meanwhile, the M. K. Čiurlionis Art Museum offers a journey: from paintings and symphonies to guided tours, creative workshops, and virtual reality experiences such as "Creation of the Worlds" and "Along the Paths of Angels" allow immersion in symbolism, beautiful imagery, music, and the links to national identity.

This year, the celebration of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis' 150th birthday adds a new dimension to the city's cultural vibrancy, uniting local and global audiences through concerts, exhibitions, and special events honouring his legacy.

1921–1936, architekci: Vladimir Dubeneckis, Karolis Reisonas
| ul. K. Donelaičio 64 / ul. V. Putvinskio 55

1921–1936, architects Vladimir Dubeneckis, Karolis Reisonas
| K. Donelaičio g. 64 / V. Putvinskio g. 55

©Justina Apulskė / Martynas Plepys

Re:union

KAUNAS

EUROPEAN HERITAGE LABEL

Tutlin CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

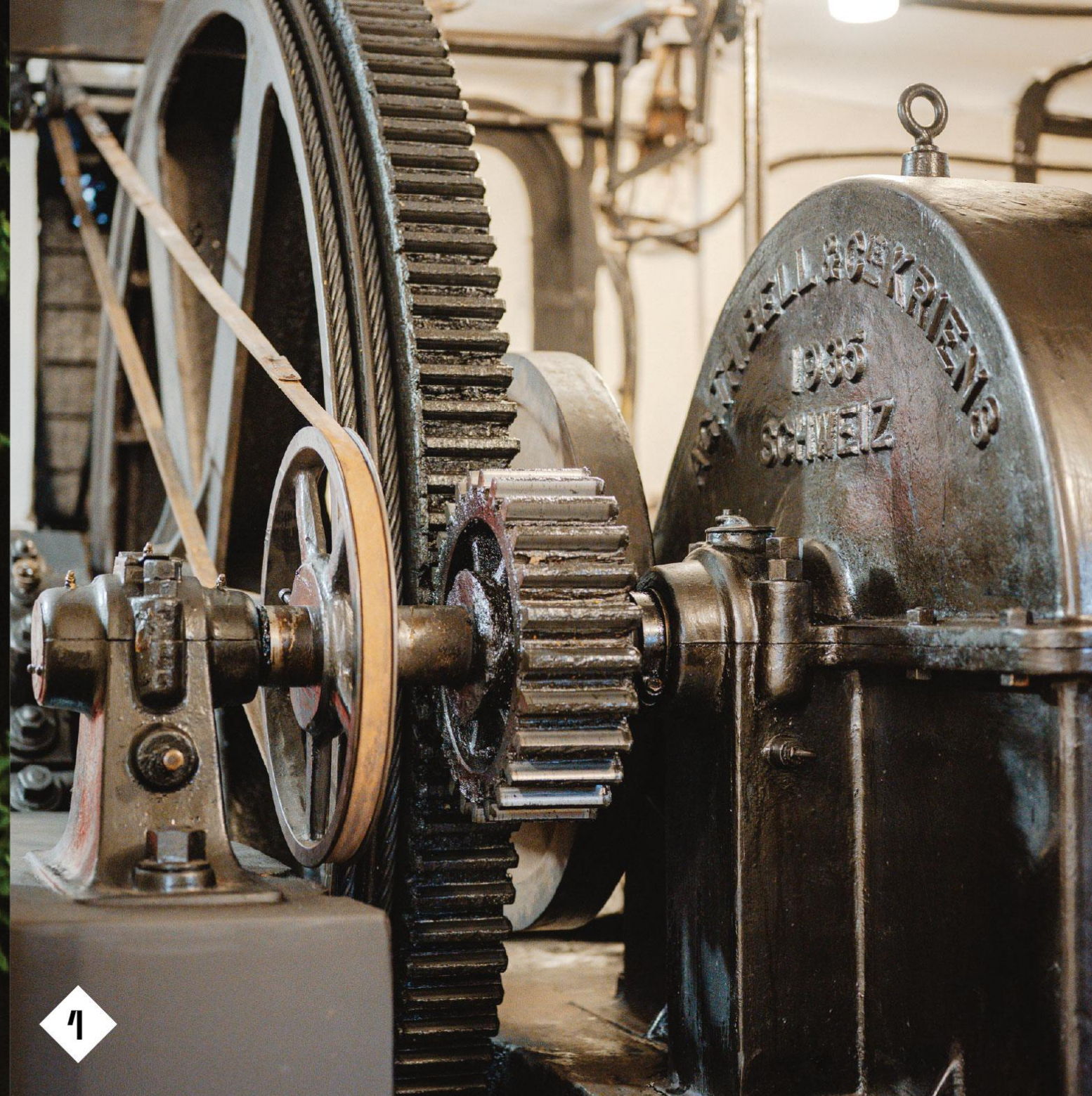
Co-funded by the European Union

KAUNAS MIESTO MUZEJUS

Rozwiązania TRANSPORTOWE

Transport
Solutions

- 1 Szwajcarska firma „THEODOR BELL und Cie” była znana na całym świecie jako specjaliści w instalacji wind.
The Swiss company „THEODOR BELL und Cie” was famous worldwide as professionals in the installation of lifts.
- 2 Wnętrze kolejki linowej: zachowano autentyczne ramy wewnętrzne, podwozie oraz systemy hamulcowe, a także wykorzystano cenne drewno dębowe.
The interior of the funicular: the authentic internal frames, chassis, and brake systems have been preserved, and the valuable use of oak wood.
- 3 KMM GEK 33196/52. Album. Wewnątrz znajduje się 247 czarno-białych fotografii. Most Aleksotas i kolejka linowo-terenowa. Autor nieznan. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 33196/52. Album. 247 black and white photos are pasted inside. Aleksotas Bridge and funicular. Author unknown. Kaunas City Museum.
- 4 KMM GEK 721. Kolejka linowa na Žaliakalnis zimą. Kowna, 1933. Zdjęcie czarno-białe, błyszczące, z przyciętymi brzegami. Autor nieznan. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 721. Žaliakalnis funicular in winter. Kaunas, 1933. Black and white, glossy, with cropped edges. Author unknown. Kaunas City Museum.
- 5 Dolny przystanek kolejki linowej Aleksotas.
The lower stop of the Aleksotas funicular.

Połączenia między miastem a wzgórzami

Nowoczesność międzywojennego Kowna była ściśle związana z rozwojem infrastruktury. Jednymi z najbardziej wyrazistych symboli tego postępu stały się miejskie kolejki linowo-terenowe. Kowno pozostaje jedynym miastem w krajach bałtyckich, które posiada dwie działające, historyczne kolejki – wybudowane w okresie międzywojennym i niedawno odrestaurowane.

Stanowią one nie tylko środek transportu, lecz również imponujące pomniki architektury optymizmu. Podkreślają także jedną z najbardziej charakterystycznych cech urbanistycznych Kowna – pagórkowaty krajobraz – i to, w jaki sposób ukształtował on relacje między różnymi dzielnicami miasta.

Uruchomiona w 1931 roku kolejka linowo-terenowa na Žaliakalnis jest najstarszym tego typu środkiem transportu na Litwie, łączącym centrum miasta z położoną wyżej dzielnicą Žaliakalnis. Kolejka na Aleksotę połączyła Stare Miasto ze Wzgórzem Aleksotaskim i jego tarasem widokowym. W tym roku obchodzi ona swoje 90-lecie.

Niezmiennie cieszące się popularnością wśród mieszkańców i turystów, kolejki te pozostają nie tylko cennymi relikwiami epoki międzywojennej, ale też praktyczną częścią codziennego życia.

Nowoczesność na łamach prasy

Drewniane wagoniki kolejki na Aleksotę zostały wyprodukowane w Kownie przez firmę „Amlit” we współpracy ze szwajcarskimi inżynierami. Pojazd pokonuje 133-metrowy odcinek w zaledwie kilka sekund, przemierzając stromiznę o nachyleniu 18 stopni. Już w czasach budowy szczególną wagę przykładano do bezpieczeństwa – w wagonikach zamontowano hamulce automatyczne, zapobiegające stoczeniu się w przypadku zerwania liny. Każdy przejazd może pomieścić do 25 pasażerów, a maksymalne obciążenie wynosi 2000 kilogramów.

Ówczesna prasa regularnie podkreślała znaczenie tej innowacji transportowej: „Kolejka na Aleksotę przewozi dziennie 1000 pasażerów, wykonuje 200 kursów i generuje dochód w wysokości 79,80 litów.” Wśród pierwszych pasażerów byli ministrowie i burmistrzowie. Uroczyste otwarcie oraz pierwsze przejazdy zostały uwiecznione na taśmie filmowej.

Ten środek transportu bardzo szybko stał się nieodłącznym elementem życia miejskiego – wygodnym, niezawodnym i rozpoznawalnym nawet według dzisiejszych standardów.

Links between the City and the Slopes

Urban modernity in interwar Kaunas was closely tied to infrastructure development. Among the most striking symbols of this progress were the city's funicular railways. Kaunas remains the only city in the Baltic States with two functioning historic funiculars – built during the interwar period and recently restored.

More than just transportation, they stand today as impressive monuments to the Architecture of Optimism. These lifts also highlight one of Kaunas' most distinctive urban characteristics – the city's hilly topography – and how it shaped interactions between its different districts.

Installed in 1931, the Žaliakalnis Funicular is Lithuania's oldest lift of its kind, connecting the city centre with the elevated Žaliakalnis neighbourhood. The Aleksotas Funicular linked the Old Town with Aleksotas Hill and its panoramic observation deck. This year, it celebrates its 90th anniversary.

Still popular among locals and tourists alike, these funiculars remain not only cherished relics of the interwar era but also practical parts of everyday life.

Modernity Echoed in the Press

The wooden carriages of the Aleksotas Funicular were manufactured in Kaunas by the company “Amlit”, in collaboration with Swiss engineers. The vehicle travels a 133-metre track in just a few seconds, navigating a steep incline of 18 degrees. Already at the time of its construction, automatic brakes were installed to prevent the cars from slipping in the event of a cable failure. Each trip can accommodate up to 25 passengers, with a total load capacity of 2,000 kilograms.

The interwar press regularly emphasized the significance of this transportation innovation: “Aleksotas funicular carries 1,000 passengers daily, completes 200 trips, and generates revenue of 79.80 litas.” Among the first passengers recorded were ministers and mayors. The inauguration of the funicular and its early journeys were even captured on film.

This means of transport quickly became an essential part of urban life – convenient, reliable, and distinctive even by today's standards.

W 1935 roku urządzenia zostały wyprodukowane i zainstalowane przez firmę „THEODOR BELL & Cie”.
| ul. Amerikos Lietuvių 6

In 1935, the equipment was manufactured and installed by the company “THEODOR BELL und Cie”.
| Amerikos Lietuvių g. 6

©Justina Apulskė

Re:union

KAL
NAG

EUROPEAN
CAPITAL
2025
OF CULTURE

tublin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

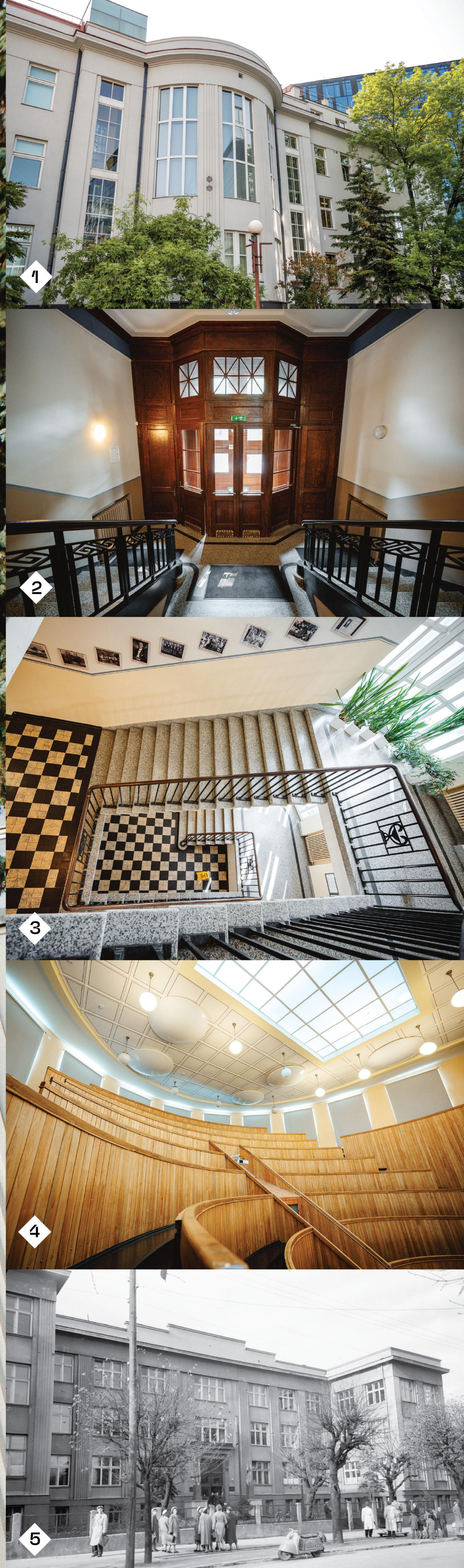
Co-funded by
the European Union

KAUNO
MIESTO
MUZIEJUS

Budynek Wydziału Medycznego w Kownie

Kaunas Faculty of Medicine Building

- 1 Elewacja wewnętrznego dziedzińca: klasyczne tradycje i modernistyczne tendencje tworzą harmonijną całość.
The facade of the inner courtyard: classical traditions and modernist trends are combined into a harmonious whole.
- 2 Pałac Medycyny powstał jako uniwersalna i nowoczesna instytucja badawczo-edukacyjna uniwersytetu. Studenci do dziś przekraczają progi tego historycznego budynku.
The Medical Palace was created as a universal and modern university research and education institution. Students still open the doors of the historical building.
- 3 W klatce schodowej zachowały się oryginalne płytki podłogowe i poręcze. W innych pomieszczeniach przetrwały oryginalne umywalki, krany, część mebli i dygestoria.
The original floor tiles and railings have remained in the staircase. Other rooms have preserved the original sinks, taps, some furniture, and fume cupboards.
- 4 Aula amfiteatralna nosi imię dr. Vladasa Laša, na zdjęciu widoczny fragment sufitów. Budynek od zawsze pełnił funkcję medyczną. Jedynie podczas okupacji niemieckiej działalność została na krótko przerwana, a budynek stał pusty.
The amphitheater auditorium is named after Dr. Vladas Laša and a fragment of the ceilings. The purpose of the building has always been medical. Only during the German occupation did the activity stop for a short time, the building stood empty.
- 5 KMM GEK 4035/3. Negatyw. C. Kowno. Nowe Miasto. Główny budynek Instytutu Medycznego, ul. Mickiewicza. 1958 r. Fotograf: Stanislovas Lukošius. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 4035/3. Negative. C. Kaunas. New Town. The central building of the Medical Institute, Mickiewicz Street, 1958. Photographer Stanislovas Lukošius. Kaunas City Museum.

Ochrona zdrowia w okresie międzywojennym

Wydział Medyczny w Kownie to jeden z najznamienitszych przykładów neoklasycyzmu międzywojennego na Litwie. Wzniesiony w 1930 roku na wzór Uniwersytetu w Brukseli, budynek symbolizuje coś więcej niż tylko ewolucję architektoniczną – od historyzmu do modernizmu. Jest wyrazem ambicji młodego państwa, by rozwijać system ochrony zdrowia i kształcić własną kadrę medyczną.

Projekt autorstwa architekta Vladimira Dubeneckisa przewidywał funkcjonalny podział budowli: część administracyjną, sale dydaktyczne, skrzydło łącznikowe z aulami wykładowymi oraz osobny blok badawczy. Pod jednym dachem znalazły się najważniejsze katedry: anatomia, medycyna sądowa i społeczna, patologia ogólna, anatomia patologiczna oraz działające do dziś Muzeum Anatomii. W skrzydle przy ulicy Mickiewicza mieściły się kolejne dyscypliny: fizjologia i chemia fizjologiczna, farmakologia, histologia z embriologią oraz farmacja z farmakognozą.

Makabryczne opowieści

Nowoczesna jak na owe czasy placówka edukacyjna podniosła i zbliżyła poziom kształcenia i warunki pracy medyków w Kownie do standardów europejskich. Jeszcze zanim budynek został oficjalnie otwarty, media donosiły o makabrycznej historii:

„Zanim wydział dysponował odpowiednim zapleczem anatomicznym, znany chirurg i profesor anatomii Jurgis Žilinskas przekształcił swoje mieszkanie w tymczasową kościć” („Lietuvos aidas”, 1931). Od 1933 roku Muzeum Anatomii mieści się już w tym budynku.

Ten sam gmach, który był symbolem postępu, stał się również świadkiem dramatycznego rozdziału historii: w 1933 roku podczas nieudanej próby lotu transatlantyckiego, tragicznie zginęli litewscy bohaterowie lotnictwa – Steponas Darius i Stasys Girėnas. Ich ciała zostały zabalsamowane i w czasie sowieckiej okupacji ukryte w piwnicach Wydziału Medycznego, gdzie pozostały aż do 1963 roku.

Dziś to miejsce pełni nie tylko funkcję instytucji akademickiej i muzeum, lecz także strażnika litewskiej pamięci zbiorowej.

Healthcare During the Interwar Period

The Kaunas Faculty of Medicine stands as one of Lithuania's most distinguished examples of interwar neoclassical architecture. Constructed in 1930 under the model of the University of Brussels, the building symbolises more than architectural evolution – from historicism to modernism – it reflects the young state's commitment to advancing public healthcare and training medical professionals.

Designed by architect Vladimiras Dubeneckis, the structure is functionally divided into administrative offices, teaching spaces, a connecting wing with lecture halls, and a dedicated research block. Under one roof were consolidated key departments: anatomy, forensic and social medicine, general pathology, pathological anatomy, and the still operating Museum of Anatomy. The Mickėvičius Street wing housed additional scientific disciplines: physiology and physiological chemistry, pharmacology, histology with embryology, and pharmacy with pharmacognosy.

Macabre Stories

This modern interwar facility brought medical education and working conditions in Kaunas closer to European standards. Even before the building opened, the press reported a macabre story “Before the faculty had a proper anatomical facility, the renowned surgeon and anatomy professor Jurgis Žilinskas turned his apartment into a makeshift mortuary” (“Lietuvos aidas”, 1931). Since 1933, the Anatomy Museum has been located here.

The same building that embodied progress also bore witness to a dramatic chapter in national history: in 1933, aviation heroes Steponas Darius and Stasys Girėnas died tragically after their transatlantic flight attempt. Declared national heroes, their remains were embalmed and later hidden in the basement of the Faculty of Medicine during the Soviet occupation – remaining there until 1963.

Today, this site serves not only as an academic institution and museum but also as a keeper of Lithuania's collective memory.

1933, architektas Vladimiras Dubeneckis
| ul. A. Mickėvičiaus 9

1933, architect Vladimiras Dubeneckis
| A. Mickėvičiaus g. 9

Re:union

KAU
NA

EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE

tuolin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

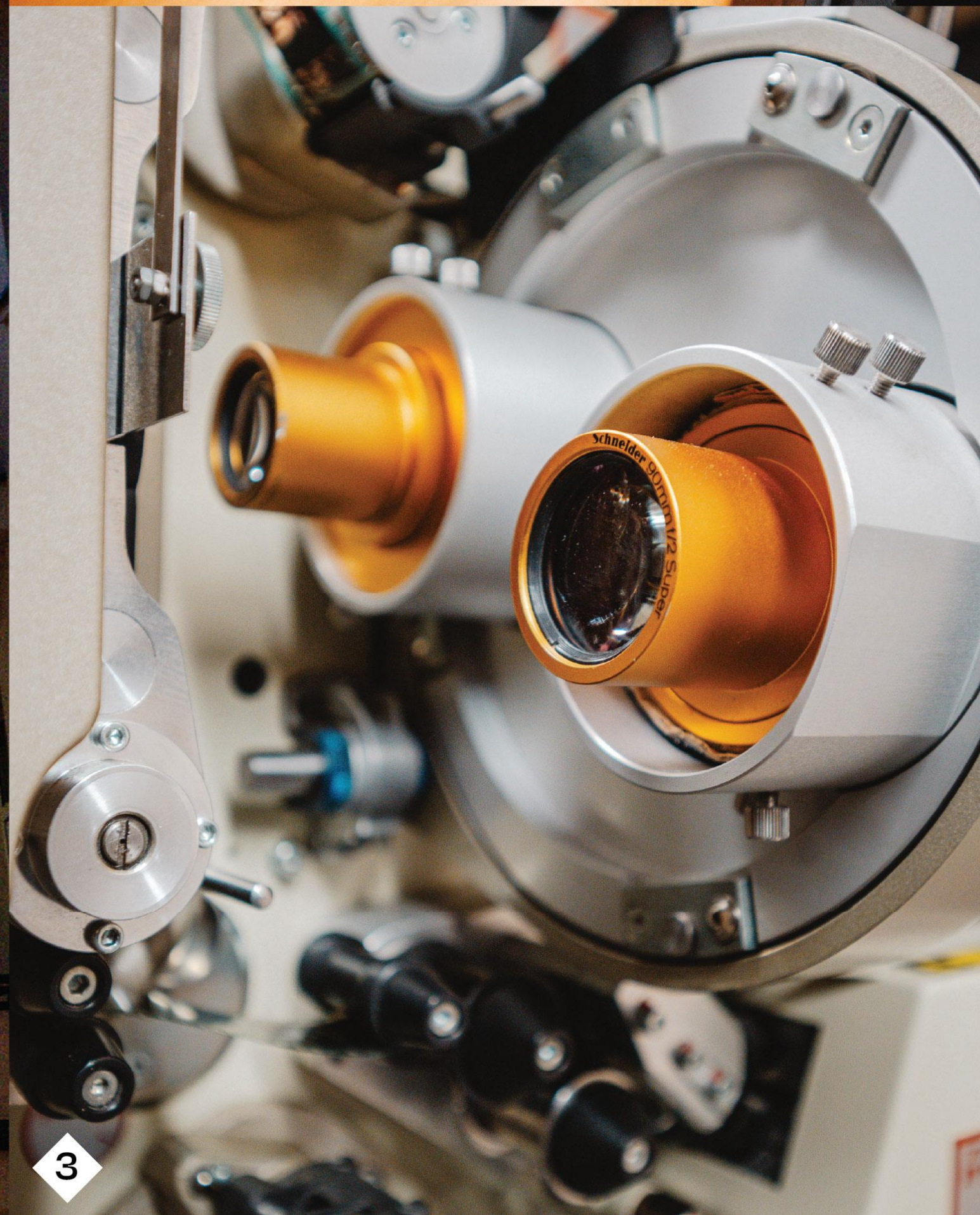
KAUNO
MIESTO
MUZIEJUS

©Justina Apulskė

Kino ROMUVA

"Romuva" Cinema

1 Widok na modernistyczną klatkę schodową rzadko oglądaną przez widzów kina.
A look at the modernist staircase rarely seen by cinema visitors.

2 Autentyczne sklepienie Wielkiej Sal z belkami w kształcie rombów. Po rekonstrukcji delikatne linie zostały podkreślone światłem.
The authentic vault of the Great Hall with rhombus-shaped beams. After the reconstruction, the delicate lines were highlighted by light.

3 „Romuva” wciąż może organizować projekcje z użyciem klasycznej taśmy 35-milimetrowej, podczas których z kabiny projekcyjnej słychać charakterystyczne szum obracającej się tarczy.
“Romuva” can still organize screenings with the harmonious, 35-millimeter sound of the tape spinning heard from the camera room.

4 KMM GEK 32450. Fotografia. Cyfrowa kopia zdjęcia. Kino „Romuva”. 1960. Widac warsztat zegarmistrzowski, który działał w sąsiednim budynku (obecnie Laisvės al. 52). Około 1960 roku. Autor nieznany. Muzeum Miasta Kowno.
KMM GEK 32450. Photography. Digital copy of a photograph. “Romuva” Cinema. 1960. A watch repair workshop that operated in the adjacent building (now Laisvės al. 52) can be seen. Around 1960. Author unknown. Kaunas City Museum.

Modernistyczna Perła w Alei Kinowej

Otwarte 18 kwietnia 1940 roku kino „Romuva” było najnowocześniejszym i najbardziej przestronnym kinem nie tylko w Kownie, ale w całej Litwie. Zlokalizowane w samym sercu miasta, szybko stało się centrum życia kulturalnego i miejscem spotkań miłośników filmu. Nie bez powodu w okresie międzywojennym Aleja Wolności (Laisvės alėja) zyskała przydomek „alei kinowej” – znajdowało się przy niej aż dwanaście kin.

Kino wyróżniało się eleganckim designem w stylu art déco oraz podświetlaną, szklaną wieżą, która rozświetlała wieczory i stała się jednym z najbardziej rozpoznawalnych symboli modernistycznej architektury Kowna.

Wewnątrz, owalna sala kinowa, mieszcząca 687 miejsc siedzących prezentowała najnowsze osiągnięcia technologiczne tamtych czasów: projektor „Zeiss Ikon”, wydajny system wentylacyjny i znakomitą akustykę. Niemiecki projektor znajdujący się w kinie opisywano jako „najnowocześniejszy w całym regionie bałtyckim”. Nawet fotele zostały specjalnie zaprojektowane i obite tkaninami z ludowymi wzorami, utkanymi przez rzemieślników ze spółdzielni „Marginiai”.

Dekoracja wnętrza zawierała motywy rombów, faliste linie i elementy stylu Streamline Moderne – estetyki inspirowanej współczesną architekturą amerykańską.

Duch międzywojnia wciąż obecny

„Romuva” to jedyny litewski budynek kina z okresu międzywojennego, który zachował swoją pierwotną funkcję aż do dziś. Po gruntownej renowacji w 2020 roku ponownie otwarto go dla publiczności, zachowując oryginalną fasadę w stylu art déco, szklaną wieżę, charakterystyczne motywy rombów i wyjątkową owalną salę – oferując odwiedzającym rzadką okazję do powrotu do atmosfery przedwojennej architektonicznej elegancji.

Dziś „Romuva” to nie tylko kino studyjne, ale również ośrodek kultury. Odbywają się tu koncerty, spektakle taneczne, przedstawienia teatralne, spotkania z twórcami filmowymi, panele dyskusyjne, warsztaty twórcze i pokazy tematyczne. Miejsce to oferuje również programy edukacji filmowej dla wszystkich grup wiekowych – od dzieci po seniorów – często wzbogacone o komentarz na żywo, który pomaga lepiej zrozumieć fabułę lub kontekst historyczny.

A Modernist Gem on the Cinema Boulevard

Opened on April 18, 1940, “Romuva” Cinema was the most advanced and spacious movie theatre not only in Kaunas but across all of Lithuania. Located in the heart of the city, the building quickly became a cultural hub where film lovers gathered. It is no coincidence that during the interwar period, Laisvės Avenue earned its nickname as the “cinema boulevard,” with as many as twelve cinemas lining its route.

The cinema stood out with its elegant Art Deco design and illuminated glass tower, which lit up the evenings and became one of the brightest symbols of Kaunas’ modernist architecture.

Inside, the 687-seat oval auditorium showcased the latest technological innovations of the time: “Zeiss Ikon” projection equipment, a powerful ventilation system, and superior acoustics. The German-made projector was presented as “the most advanced in the entire Baltic region”. Even the seating was specially designed for “Romuva”, upholstered with textiles woven in traditional folk patterns by artisans from the “Marginiai” cooperative.

The interior décor featured diamond-shaped motifs, curvilinear forms, and elements of Streamline Moderne – an aesthetic inspired by contemporary American architecture.

The Spirit of the Interwar Period Lives On

“Romuva” is the only Lithuanian interwar cinema that has retained its original purpose to this day. After thorough restoration in 2020, “Romuva” reopened to the Kaunas public, preserving its original Art Deco façade, iconic glass tower, signature diamond motifs, and the distinctive oval hall – offering visitors a rare opportunity to step back into the atmosphere of pre-war architectural elegance.

Today, “Romuva” not only screens non-commercial films but also functions as a cultural centre. It hosts concerts, dance performances, theatrical productions, filmmaker Q&As, panel discussions, creative workshops, and thematic screenings. The venue also offers film education programmes tailored for all age groups – from children to seniors – often accompanied by live commentary that enriches the viewing experience with insights into the plot or historical context.

1940, architekt Nikolajus Mačiulskis
| al. Laisvės 54

1940, architect Nikolajus Mačiulskis
| Laisvės al. 54

©Justina Apulskė / Mantas Zinkevičius

Re:union

KAUNAS

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

tublin CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by the European Union

KAUNAS MIESTO MUZIEJUS

Ślady sacrum

Marks of Sacrality

- 1 Kościół o modernistycznych formach jest rzadkim zjawiskiem w okresie I Republiki Litewskiej, dlatego jest to unikalny obiekt sakralny.
The church of modernist forms is a rare phenomenon for the period of the First Republic, therefore it is a unique sacred object.
- 2 Fresk „Anioły” namalowany przez L. Truikysa w 1938 roku został odrestaurowany w 2004 roku.
The fresco “Angels” painted by L. Truikis in 1938. It was restored in 2004.
- 3 Dach kościoła jest jednym z pierwszych przykładów cienkościennej żelbetowej konstrukcji powłokowej w międzywojennej Litwie.
The roof of the church is one of the first examples of a thin-walled reinforced concrete shell construction in interwar Lithuania.
- 4 Kościół Zmartwychwstania Chrystusa w Kownie oraz panorama miasta.
Christ’s Resurrection Church of Kaunas and the city panorama.
- 5 Elementy dekoracji Kościoła Zmartwychwstania Chrystusa.
Elements of the decor of Christ’s Resurrection Church.

Ikoniczne budynki

W okresie międzywojennym architektura sakralna w Kownie osiągnęła szczyt duchowego i estetycznego wyrafinowania. Kościoły pełniły nie tylko funkcję religijną – stały się symbolami kultury i dominantami urbanistycznymi.

Jednym z najbardziej wyrazistych przykładów jest kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa w dzielnicy Šančiai, wzniesiony w 1938 roku. Ta nowoczesna świątynia nawiązująca do stylu romańskiego wyróżnia się oszczędną formą, minimalizmem dekoracyjnym i innowacyjnym użyciem żelbetu. Jej architektura doskonale współgra z industrialnym krajobrazem Šančiai – dzielnicy zdominowanej przez budynki koszar i fabryk. Wewnątrz uwagę przyciągają intensywnie niebieskie sklepienia, fresk na łuku prezbiterium zatytułowany „Anioły” autorstwa Liudasa Truikysa oraz powojenne witraże autorstwa Stasysa Ušinskasa, umieszczone w tylnej fasadzie świątyni.

Innym ikonicznym miejscem kultu jest Kościół Zmartwychwstania Pańskiego. Jego monumentalna skala i warstwowa kompozycja architektoniczna symbolizowały odrodzenie narodu litewskiego po dekadach carskiego panowania i obcej okupacji. Budowa była w dużej mierze finansowana z datków społeczeństwa – w okresie międzywojennym sprzedawano symboliczne „cegielki” o wartości 10 centów, 50 centów lub 1 lita, umożliwiając mieszkańcom różnych warstw społecznych udział w tym narodowym przedsięwzięciu. Do Kowna sprowadzono także kamień węgielny z Jerozolimy.

W 1940 roku władze sowieckie zamieniły kościół w fabrykę, odbierając mu sakralny charakter. Dopiero po odzyskaniu niepodległości budowla odzyskała dawny blask. Nawet dziś wertykalne linie fasady i smukłe okna przekazują silne przesłanie – zarówno duchowe, jak i narodowe.

Pomiędzy dwoma światopoglądami

Wraz z rozwojem Kowna w okresie międzywojennym zwiększała się również różnorodność wyznaniowa jego mieszkańców. Miasto charakteryzowała zarówno głęboka religijność, jak i narastający sekularyzm.

Powstał cmentarz wolnomyslicieli – alternatywne miejsce pochówku dla tych, którzy odrzucali tradycyjne katolickie lub wyznaniowe cmentarze. Spoczęli tam intelektualiści, osoby publiczne, wojskowi i działacze polityczni. Cmentarz był zarządzany przez Towarzystwo Wolnomyslicieli, które dbało o zachowanie powagi i świeckiego charakteru tego miejsca, celowo pozbawionego religijnych symboli i ikonografii.

Iconic Buildings

During the interwar period, religious architecture in Kaunas was held to the highest spiritual and aesthetic standards. Churches were not only places of worship but also intended to serve as cultural and urban landmarks.

One of the most striking examples is the Church of the Sacred Heart of Jesus in Šančiai, completed in 1938. This modern Romanesque structure stood out for its restrained design, minimalist ornamentation, and innovative use of reinforced concrete in its shell construction. Its form harmonized with the industrial landscape of Šančiai, an area dominated by barracks and factories. Inside, visitors are greeted by dramatic blue ceilings, a frescoed presbytery arch titled “Angels” by artist Liudas Truikys, and post-war stained-glass windows by Stasys Ušinskas embedded into the rear façade.

Another iconic place of worship is Christ’s Resurrection Church. Its monumental scale and tiered architectural composition symbolised the rebirth of the Lithuanian nation after decades of tsarist rule and foreign occupation. Funding came largely from public donations – during the interwar years, symbolic “donation bricks” valued at 10 cents, 50 cents, or 1 litas were sold, enabling citizens from all walks of life to contribute financially, including the transportation of a cornerstone brought from Jerusalem.

In 1940, the Soviet authorities repurposed the building as a factory, stripping it of its sacred function. After Lithuania restored its independence, the church was restored to its former glory. Even today, the vertical lines of its façade and tall windows convey a powerful sense of aspiration – both spiritual and national.

Between Two Worldviews

As Kaunas expanded during the interwar years, so too did the diversity of its citizens’ beliefs. The city became a reflection of both deep religiosity and growing secularism.

A cemetery for free-thinkers was established – offering an alternative final resting place for those who rejected traditional Catholic or other denominational burial grounds. Among those buried there were intellectuals, public figures, military officers, and political activists. The cemetery was overseen by the Free Thinkers’ Society, which maintained a solemn yet secular environment, deliberately free from religious iconography or symbolism.

1938, architekci: Algirdas Šalkauskis,
Adolfas Netyksa, Pranas Markūnas
| ul. A. Juozapavičiaus pr. 60

1938, architects Algirdas Šalkauskis,
Adolfas Netyksa, Pranas Markūnas
| A. Juozapavičiaus pr. 60

©Justina Apulskė / Martynas Plepys

Re:union

KAU
NAUS

EUROPEAN
CAPITAL
OF CULTURE

tutlin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

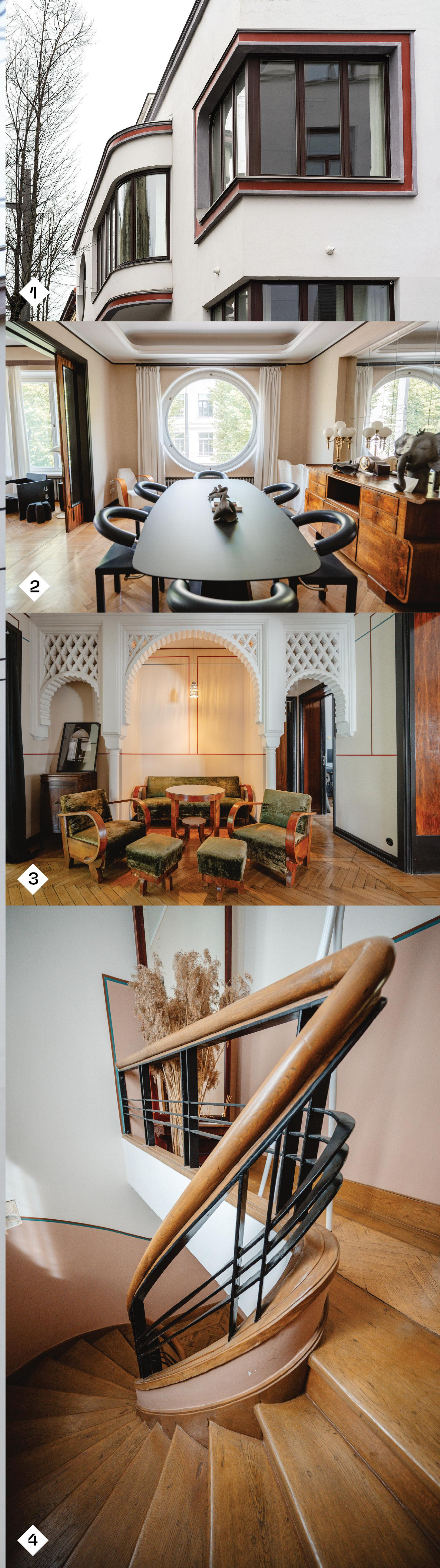
EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

Wszechwidzące OKO

The All-Seeing Eye

- Dom wyróżnia się architektoniczną swobodą oraz nowatorską kompozycją okien: narożne okna, zakrzywione segmenty szklane oraz wyraźne okrągłe okno na elewacji frontowej.
The house is distinguished by its architectural freedom, and innovative window composition: corner windows, curved glass segments, and expressive round window on the front facade.
- Odrestaurowane wnętrza inspirują dzisiejszych „mieszkańców” domu do tworzenia i poszukiwania harmonijnego designu.
The restored environment inspires today's "residents" of the house to create and search for a harmonious design.
- Hall to orientalna alkowa z miękką sofą i niskimi pufami. W okresie międzywojennym słuchano tu radia lampowego „Mende” z gramofonem i palono fajkę wodną.
The hall is an oriental-style alcove with a soft sofa and low poufs. In the interwar period, a lamp radio "Mende" with a turntable was listened to here, and a hookah was smoked.
- Półokrągła klatka schodowa z osobnym wejściem od strony dziedzińca.
A semicircular staircase with a separate entrance from the courtyard.

Międzywojenna Elegancja

„Pewnego razu spojrziałem przez okno biblioteki Politechniki Kowieńskiej – i nie mogłem oderwać wzroku. Po drugiej stronie ulicy patrzyło na mnie wielkie, okrągłe okno – niczym wszechwidzące oko!” Te słowa doskonale oddają charakter jednego z najbardziej rozpoznawalnych modernistycznych budynków Kowna: Domu Jurgisa i Aleksandry Iljinów.

Zaprojektowany w 1933 roku przez architekta Arnasa Funkasa, budynek wyróżnia się odważną kompozycją okien – narożnymi przeszkleniami, giętym szkłem i charakterystycznym, okrągłym otworem – które razem wyrażają wyjątkową modernistyczną wizję architektoniczną, w której forma i funkcja łączą się w harmonijną całość. Nad wejściem, wysokim na ponad pięć metrów, znajduje się elegancki wykusz złożony z giętych i okrągłych szymb, a na tarasie dachowym mieści się oranżeria. Co niezwykle, budowę ukończono w zaledwie dziesięć miesięcy.

W 2018 roku budynek przeszedł staranną renowację, której celem było przywrócenie ducha międzywojennego modernizmu. Oryginalne proporcje i detale architektoniczne – zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne – zostały pieczołowicie odtworzone: finezyjne kształty okien, autentyczne drewniane elementy oraz subtelne motywy art déco. Fasada, wcześniej utrzymana w stonowanych szarościach, odzyskała swoje pierwotne, jasne barwy. Ten wyjątkowy budynek można dziś wynająć lub zwiedzać podczas prywatnych wycieczek z przewodnikiem.

Kulturalne Salony

Jedną z cech definiujących międzywojenne Kowno była jego tętniąca życiem kultura salonowa. W prywatnych domach na terenie całego miasta odbywały się spotkania intelektualne, które gromadziły artystów, pisarzy, polityków oraz zwykłych mieszkańców. W tych salonach toczono ożywione dyskusje o sztuce i polityce, a wieczory wypełniały muzyka, teatr i czytanie literatury. Goście grali w gry planszowe, brali udział w quizach i korzystali z różnorodnych form rozrywki.

Apartament jednego z gospodarzy, mieszczący się na drugim piętrze, wyróżniał się wnętrzem inspirowanym orientem – z elementami stylu art déco, niską mukarnas (ornament stalaktytowy), tradycyjną drewnianą altaną oraz kameralnym, lecz aktywnym salonem kulturalnym. To właśnie w takich intymnych przestrzeniach kształtował się charakter nowoczesnej kultury litewskiej – otwartej, międzynarodowej, a zarazem głęboko zakorzenionej w tożsamości narodowej.

Interwar Elegance

“I once looked through the window of the Kaunas University of Technology library – and couldn't look away. From across the street, a large round window gazed back at me like an all-seeing eye!” These words perfectly capture one of Kaunas' most iconic modernist buildings: the Jurgis and Aleksandra Iljinų House.

Designed in 1933 by architect Arnas Funkas, the house stands out for its bold window composition – corner windows, curved glass, and a signature circular opening – that together express a distinctly modernist architectural vision where form and function are beautifully intertwined. Above the over-five-metre-high entrance lies an elegant oriel featuring both curved and circular panes, while the rooftop terrace includes a conservatory. Remarkably, the construction was completed in just ten months.

In 2018, the building underwent a careful restoration aimed at reviving the spirit of interwar modernism. Original proportions and architectural details – both inside and out – were meticulously preserved: graceful window shapes, authentic wooden elements, and subtle Art Deco motifs. Once painted in muted grey tones, the façade now reflects its original light hues. This exceptional structure is now available for rent and can be explored through private guided tours.

Cultural Hubs

One of the defining features of interwar Kaunas was its vibrant salon culture. In private homes across the city, intellectual gatherings brought together artists, writers, politicians, and ordinary citizens alike. These salons hosted lively discussions on art and politics, as well as evenings filled with music, theatre, and literature readings. Guests played board games, participated in quizzes, and enjoyed various forms of entertainment.

The second-floor apartment of the hosts featured interiors infused with oriental influences, Art Deco design elements, a muqarnas niche, a traditional wooden altana, and a small but active cultural salon representing the spiritual life of the interwar Kaunas. It was within such intimate spaces that the character of modern Lithuanian culture was shaped – open-minded, international, yet deeply rooted in national identity.

1933, architekt Arnas Funkas
| ul. K. Donelaičio 19

1933, architect Arnas Funkas
| K. Donelaičio g. 19

©Justina Apulskė / Martynas Plepys

Re:union

KAL
NAMA

EUROPEAN
CAPITAL
2020
CITY OF CULTURE

tu
lin
CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN
HERITAGE LABEL

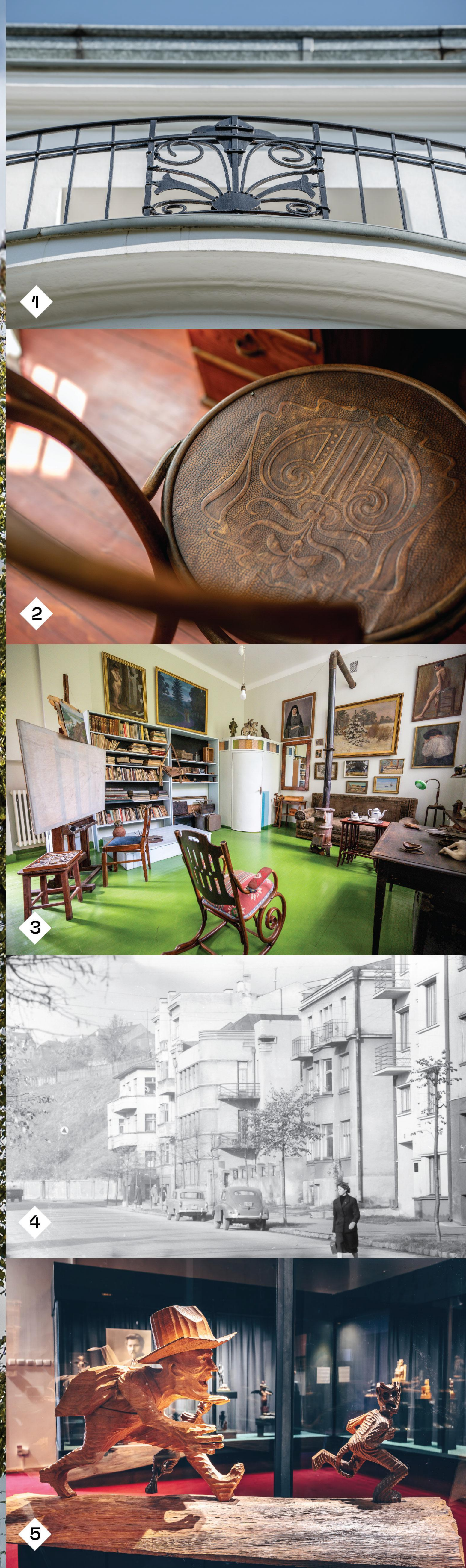
EHLBUREAU

Co-funded by
the European Union

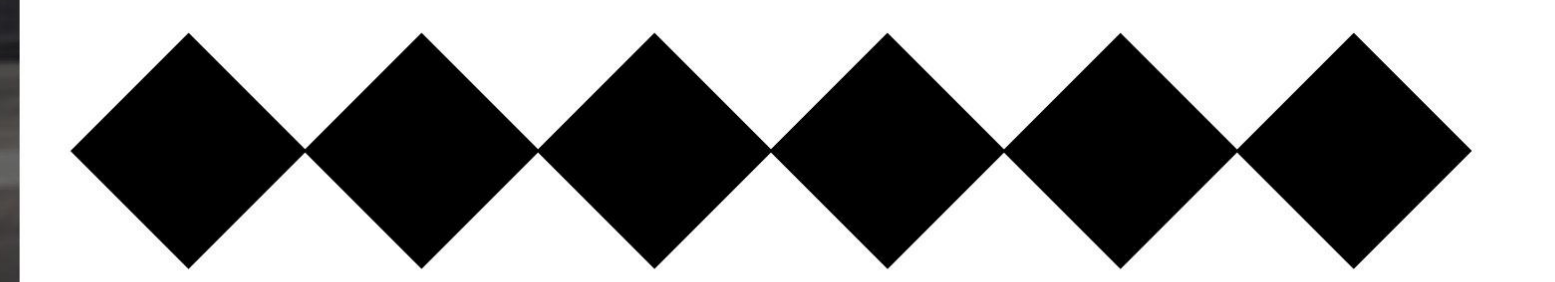

Dom Antanasa Žmuidzinavičiausa

Antanas Žmuidzinavičius's House

- 1 Zewnętrzna dekoracja budynku: balustrada balkonowa ze stylizowanymi motywami tulipanów.
Exterior decoration of the building: balcony railing with stylized tulip motifs.
- 2 Ślady okresu międzywojennego w życiu codziennym: ozdobne krzesła z motywami narodowymi należące do rodziny artysty.
Signs of the interwar period in everyday life: ornate chairs with national motifs that belonged to the artist's family.
- 3 Dom pamięci artysty zachował atmosferę lat 30. i 40. XX wieku: oryginalne meble i różne detale wnętrza.
The artist's memorial house has preserved the atmosphere of the 1930s and 1940s: authentic furniture and various interior details.
- 4 KMM GEK 4024/1. Negatyw: D. Kowna. Nowe Miasto, ul. S. Nėries, 1958 r. Fotograf: Stanislovas Lukošius. Muzeum Miasta Kowna.
KMM GEK 4024/1. Negative: D. Kaunas, New Town, S. Nėries g. 1958. Photographer Stanislovas Lukošius. Kaunas City Museum.
- 5 Jedyne na świecie Muzeum Diabłów gromadzi ponad 3000 obiektów sztuki pięknej i użytkowej, pamiątek oraz masek przedstawiających zło w najróżniejszych formach.
The only Devils' Museum in the world houses over 3 thousand items of fine and applied art, souvenirs, and masks rendering the evil.

Rezydencja elity

W międzywojennej Litwie ulica Kalną – dziś V. Putvinskio – była prestiżowym adresem wybranym przez elitę: intelektualistów, artystów i polityków, którzy współtworzyli kulturalną i polityczną tożsamość młodego państwa. W 1928 roku na tej reprezentacyjnej ulicy zamieszkał jeden z najwybitniejszych twórców epoki – malarz Antanas Žmuidzinavičius – w modernistycznej willi zaprojektowanej przez architekta Vytautasa Landsbergisa-Žemkalnisa.

Wyjątkowy charakter budynku przejawia się w starannie zaprojektowanych detalach: falujących oknach, balustradach ozdobionych tulipanami, witrażach we wnętrzu oraz intensywnych zielonych i czerwonych podłogach, które wprowadzają do aranżacji wyrazisty akcent kolorystyczny. W środku zachowano oryginalne meble, zabudowane szafy oraz liczne motywy narodowe pojawiające się w wystroju pomieszczeń.

Na drugim piętrze mieszkała rodzina, parter był często wynajmowany studentom lub uchodźcom, a najwyższe piętro służyło jako pracownia artysty. Dziś dom pełni funkcję muzeum poświęconego życiu, twórczości i dziedzictwu Antanasa Žmuidzinavičiausa, oddając ducha międzywojennej kultury litewskiej.

Życie bez zasłon

Dom artysty kryje w sobie wiele fascynujących historii. Na przykład w okresie międzywojennym w żadnym z okien nie wisiały zasłony. Rodzina wierzyła, że jeśli nie masz nic do ukrycia, zasłony są zbędne. Salon stał się centrum spotkań towarzyskich i intelektualnych – odbywały się tu kolacje, dyskusje i spotkania kulturalnej elity.

Marija Putvinskaitė, żona Antanasa, prowadziła prywatny gabinet dentystyczny w jednym z pokoi – przyjmując pacjentów z całego kraju, w tym prezydenta Antanasa Smetonę. W pokoju ich córki znajdowały się meble zaprojektowane przez nią samą.

Sam A. Žmuidzinavičius określał swoją pasję mianem „maniakalnego kolekcjonerstwa” – gromadził przedmioty, które wywierały na nim silne wrażenie. Jedną z jego najbardziej ekscentrycznych kolekcji było niemal 300 figurek rogatych stworzeń – kolekcja, która z czasem przerodziła się w jedyne na świecie Muzeum Diabłów. Dziś przeniesione do nowego skrzydła budynku, zbiory liczą już ponad 3000 eksponatów: diabłów i wiedźm wykonanych z ceramiki, drewna, skóry, a nawet suszonych owoców. Muzeum to pozostaje jednym z najbardziej osobliwych – i niezapomnianych – symboli modernistycznej sceny kulturalnej Kowna.

Residence of the Elite

In interwar Lithuania, Kalną Street – now V. Putvinskio Street – was the address of choice for the country's elite: intellectuals, artists, and politicians who shaped the young nation's cultural and political identity. In 1928, one of the era's most prominent figures, painter Antanas Žmuidzinavičius, moved into a modernist home designed by architect Vytautas Landsbergis-Žemkalnis, on this prestigious street.

The building's unique character lies in its thoughtful details: undulating windows, tulip-decorated balcony railings, stained glass interiors, and vibrant green and red flooring that adds a splash of colour to the design. Inside, authentic furniture, recessed wardrobes, and recurring national motifs across the rooms have been carefully preserved.

The second floor housed the family, the first was often rented out to students or exiles, and the top floor served as the artist's studio. Today, the house serves as a museum dedicated to the life, work, and legacy of Antanas Žmuidzinavičius, capturing the essence of interwar Lithuanian culture.

Life Without Curtains

The artist's home is full of fascinating stories. For example, during the interwar period, not a single curtain hung in the house. The family believed that if you had nothing to hide, you don't need them. The living room became a hub for intellectual gatherings, hosting dinners, discussions, and social gatherings of the "elite".

Marija Putvinskaitė, Antanas's wife, ran a dentistry practice from her private room – an arrangement that drew patients from across the country, including President Antanas Smetona. Their daughter's room featured furniture she had personally designed.

A. Žmuidzinavičius himself described his passion as a "collector's mania," amassing objects that left a strong impression on him. Among his most eccentric collections were nearly 300 figurines of horned creatures – what would later evolve into the world's only Devils' Museum. Now relocated to a new extension building, the collection has grown to over 3,000 devils and witches crafted from various materials: ceramics, wood, leather and even dried fruit. It stands today as one of the strangest – and most unforgettable – symbols of Kaunas' modernist cultural scene.

1928, architekt Vytautas Landsbergis-Žemkalnis
| ul. V. Putvinskio 64

1928, architect Vytautas Landsbergis-Žemkalnis
| V. Putvinskio g. 64

Re:union

©Justina Apulskė / Andrius Aleksandravičius

Dom J. Lapėnasa

J. Lapėnas
House

- 1 Akcentem elewacji dziedzińca jest półokrągła klatka schodowa, typowa dla modernizmu międzywojennego Kowna – nie tylko funkcjonalna, ale też ekspresyjna w formie.
The accent of the courtyard facade is the semicircular staircase typical of interwar Kaunas modernism: not only functional but also expressive form.
- 2 Dom został odrestaurowany na podstawie oryginalnych rysunków, a wnętrze, które emanuje luksusem i autentycznością, zostało pieczołowicie odnowione.
The house was restored based on the original drawings, and the interior, which exudes luxury and authenticity, was restored.
- 3 Reprezentacyjna elewacja domu zdobiona jest ciemnym granitowym tynkiem i wychodzi na ulicę Kęstučio.
The representative facade of the house is decorated with dark granite plaster and faces Kęstučio Street.
- 4 KMM GEK 3134/1-3. Negatyw. B. Kowno Nowe Miasto. Budynek mieszkalny Jonas i Gediminas Lapėnai (ul. Kęstučio 38). Wówczas akademik dla studentów Akademii Rolniczej, 1960 r.
KMM GEK 3134/1-3. Negative. B. Kaunas New Town. Jonas and Gediminas Lapėnai Apartment Building (Kęstučio St. 38). At that time, a dormitory for students of the Academy of Agriculture, 1960.

Komfort bez kompromisów

Wzniesiony w 1932 roku przy ulicy Kęstučio, ten sześciopiętrowy budynek mieszkalny szybko zyskał miano jednej z najbardziej nowoczesnych budowli międzywojennego Kowna. Wyróżniał się nie tylko wysokością – wówczas rzadko spotykaną – lecz także nowatorskimi rozwiązaniami technicznymi: dwoma windami, centralnym ogrzewaniem, nowoczesną instalacją wodno-kanalizacyjną oraz parterem z dużymi witrynami wystawowymi.

Elewacja budynku była połączeniem tradycji i innowacji – narodowe ornamenty spletały się z modernistyczną formą: pasami ciemnego tynku, wykończeniami z polerowanego granitu i stylowymi balkonami. Wnętrze zaprojektowano z wyraźnym podziałem funkcjonalnym: reprezentacyjne salony znajdowały się po jednej stronie, a część użytkowa z kuchnią i pokojami dla służby – od strony dziedzińca.

Budynek zyskał również znaczenie międzynarodowe – w latach 1938–1939 mieściła się tu polska placówka dyplomatyczna, utworzona przez połączenie dwóch mieszkań w jedną oficjalną siedzibę. Dziś o tym fakcie przypomina pamiątkowa tablica na fasadzie.

Kaprys losu

Właścicielem tego imponującego „wieżowca” był Jonas Lapėnas – wpływowy przedsiębiorca, lider partii narodowej oraz szef firmy spożywczej „Maistas”. Urodzony w rejonie Pasvalys, zyskał reputację dynamicznego ekonomisty i hojnego mecenasa sztuki: założył teatr „Vilkolakis”, wydawnictwo „Pažanga” i wspierał stypendiami uzdolnioną młodzież.

W 1935 roku, w czasie ogólnokrajowego strajku rolników, Lapėnas uwikłał się w szeroko komentowaną „sprawę bekonową”. Został aresztowany pod zarzutem nadużycia funduszy firmy – oskarżono go o sprzedaż towarów poniżej ceny rynkowej do sklepu należącego do jego brata. Sprawa zakończyła się wyrokiem ośmiu lat więzienia oraz nakazem zwrotu 500 000 litów tytułem wyrządzonych szkód. Paradoksalnie, karę odbywał w kowieńskim więzieniu – zaledwie kilka kroków od własnego luksusowego domu przy ulicy Kęstučio, którego okna wychodziły wprost na jego celę.

Comfort without Compromise

Constructed in 1932 on Kęstučio Street, this six-storey residential building quickly became one of the most advanced structures in the interwar Kaunas. It stood out not only for its height – unusual at the time – but also for its progressive design features: two elevators, central heating, modern plumbing, and a ground floor lined with shopfront-style display windows.

The façade was a blend of tradition and innovation, combining national ornamentation with modernist architectural forms – strips of dark plaster, polished granite finishes, and elegantly designed balconies. Inside, the layout followed a clear functional zoning plan, separating formal living spaces from domestic areas, with servant quarters and kitchens positioned toward the courtyard side.

The building soon gained international significance – in 1938–1939, it housed the Polish diplomatic legation, created by merging two apartments into official premises. A commemorative plaque on the façade today marks this historic use.

Twist of Fate

The owner of this impressive skyscraper was Jonas Lapėnas – a prominent businessman and leader of both the food company “Maistas” and the Nationalist Party. Born in the Pasvalys region, he built a reputation as a dynamic economist and generous patron of the arts, founding the “Vilkolakis” theatre and the publishing house “Pažanga”, while also supporting promising young scholars.

In 1935, during a widespread farmers’ strike, Lapėnas became embroiled in the widely publicized “bacon case.” He was arrested on allegations of misusing company funds from Maistas company, accused of selling goods at below-market prices to his brother’s shop. The case ended with an eight-year prison sentence and a court order requiring him to repay 500,000 litas in damages. Ironically, he served his sentence in the Kaunas hard labour prison – just steps away, yet facing directly toward his own luxurious home on Kęstučio Street.

1932, architekt Feliksas Vizbaras
| ul. Kęstučio 38

1932, architect Feliksas Vizbaras
| Kęstučio g. 38

©Justina Apuškė

Re:union

KAUNAS

EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE 2023

lublin CITY OF INSPIRATION

EUROPEAN HERITAGE LABEL

EHLBUREAU

Co-funded by the European Union